

Zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě

Adam Větršíšek

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Adam Větršíšek
Osobní číslo:	L23729
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Kombinovaná
Téma práce:	Zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě

Zásady pro vypracování

1. Vymezte problematiku zásobování potravinami v případě krizových situací na základě dostupných zdrojů.
2. Analyzujte možnosti zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě.
3. Navrhněte možnosti zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DYMÁK, Vladimír. Potravinová bezpečnost a produkce potravin v České republice 2016. Online. *The Science for Population Protection*. 2017, vol. 9, č. 3. ISSN 1803-635X. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/36/298.pdf>. [cit. 2024-10-22].
2. HRADIL, Jaroslav; MIKA, Otakar J.; MUSIL, Miroslav; SVOBODA, Bohuslav; RAK, Jakub et al.. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. 1. vydání. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2018. ISBN 978-80-7454-774-4.
3. LUKÁŠKOVÁ, Eva a PITROVÁ, Kateřina. *Economic and social aspects of food security*. Zlín: Tomas Bata University in Zlín, 2018. ISBN 978-80-7454-770-6.
4. OSTROM, Lee T. a WILHELMSSEN, Cheryl A.. *Risk assessment: tools, techniques, and their applications*. Second edition. Hoboken: NJ: Wiley, 2019. ISBN 978-1-119-48346-5.
5. SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. Educopress, 2019. ISBN 978-80-7408-192-7.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucí práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Lukášková, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval; v případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 2. 5. 2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce se věnuje tématu zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě. V teoretické části se práce zabývá potravinovou bezpečností a její implementací do systému bezpečnosti České republiky. Dále je rozebrána problematika krizových situací spolu s krizovými stavy. Druhá polovina teoretické části se věnuje veřejnému zdraví a pandemii covid-19. Praktická část je zaměřena na analýzu rizik zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě ve městě Veselí nad Moravou. Konec práce se věnuje možným návrhům na zásobování domácností v době karantény.

Klíčová slova: domácnost, karanténa, potravinová bezpečnost, potraviny, zásobování

ABSTRACT

The bachelor thesis is dedicated to the topic of provision of food for families in quarantine. The theoretical part examines food security and its implementation into the security system of the Czech Republic. Furthermore, the issue of crisis situations and crisis states is discussed. The second half of the theoretical part focuses on public health and the covid-19 pandemic. The practical part is focused on the risk analysis of provision of food for families in quarantine in the town of Veselí nad Moravou. The end of the thesis deals to possible proposals for provision households with essential items during the quarantine.

Keywords: household, quarantine, food security, food, provision

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí bakalářské práce Ing. Evě Lukáškové, Ph.D.
za vedení při zpracovávání bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG
jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 POTRAVINOVÁ BEZPEČNOST.....	13
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ PRO OBLAST POTRAVINOVÉ BEZPEČNOSTI.....	13
1.2 VZNIK KONCEPTU POTRAVINOVÉ BEZPEČNOSTI.....	14
1.3 PILÍŘE POTRAVINOVÉ BEZPEČNOSTI	15
1.4 PRÁVNÍ RÁMEC V OBLASTI POTRAVINOVÉ BEZPEČNOSTI.....	16
1.5 POTRAVINOVÁ BEZPEČNOST V SYSTÉMU BEZPEČNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	18
2 KRIZOVÁ SITUACE A KRIZOVÉ STAVY.....	21
2.1 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	21
2.2 KRIZOVÁ SITUACE A KRIZOVÉ STAVY	22
3 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A KARANTÉNA.....	25
4 PANCemie COVID-19.....	27
4.1 ONEMOCNĚNÍ COVID-19	27
4.2 COVID-19 A ČESKÁ REPUBLIKA.....	28
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
5 ANALÝZA MOŽNOSTÍ ZAJIŠTĚNÍ ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI PRO RODINY V KARANTÉNĚ	33
5.1 MĚSTO VESELÍ NAD MORAVOU.....	33
5.2 ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI ZA NORMÁLNÍCH PODMÍNEK	36
5.3 ANALÝZA ZAJIŠTĚNÍ ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI PRO RODINY V KARANTÉNĚ VE VESELÍ NAD MORAVOU.....	39
5.3.1 Analýza rizik pomocí Ishikawa diagramu.....	39
5.3.2 Analýza rizik pomocí softwaru RISKAN	43
6 NAVRŽENÍ MOŽNOSTÍ ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI PRO RODINY V KARANTÉNĚ VE MĚSTĚ VESELÍ NAD MORAVOU	49
ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
SEZNAM OBRÁZKŮ	63
SEZNAM TABULEK.....	64
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	65

ÚVOD

V současnosti, kdy se svět velmi rychle vyvíjí a změny přicházejí ze dne na den, je důležité, aby se lidé uměli přizpůsobit vzniklým změnám a bránit se jejich negativním dopadům. V posledních letech čelilo obyvatelstvo České republiky, ať již přímým, či nepřímým způsobem, několika závažným mimořádným událostem a krizovým situacím. K nejvýznamnějším hrozbám patřily pandemie covid-19, tornádo na jižní Moravě, válečný konflikt na Ukrajině a s ním spojená energetická krize a migrační vlna, nebo ničivé povodně na severní Moravě. Vzniklé události vedly ke zvýšení důrazu na krizové řízení a posílení spolupráce mezi všemi zainteresovanými subjekty veřejné správy i složkami integrovaného záchranného systému.

Největší celosvětovou krizi vyvolala pandemie covid-19, která měla obrovský dopad na zdravotnictví, ekonomiku, školství, kulturu a především na všední život obyvatel. Byla zavedena přísná opatření, která omezovala pohyb a svobodný život. Nejdůslednějším opatřením bylo zavedení karantény. Lidem byl odepřen přístup k běžným nákupům a tím pádem i potravinám. Domácnosti se staly závislé na cizí pomoci. Prioritou bylo zajistit zásobování pro osoby v karanténě, aby nedocházelo k šíření nemoci a úmrtím. Pandemie ukázala, jak významnou roli hraje krizové řízení a efektivní logistika ve sféře zásobování potravinami.

Krize způsobená pandemií zdůraznila, jak důležité je zabezpečení potravinové bezpečnosti. Potravinová bezpečnost představuje zabezpečení dostatečného množství kvalitních potravin pro všechny osoby. Může se zdát, že ve vyspělém světě, kde na trhu působí velký počet zemědělců, výrobců, přepraveců a prodejců potravin, je přístup k potravinám samozřejmostí. Potravinová bezpečnost však není problémem jen rozvojových zemí, ale i vyspělé západní společnosti, proto se potravinová bezpečnost stává klíčovou složkou bezpečnosti. Potravinová bezpečnost byla v posledních letech v České republice ovlivňována také válečným konfliktem na Ukrajině a vysokou inflací.

Tématem bakalářské práce je zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě. Téma bylo aplikováno na obyvatele města Veselí nad Moravou. Hlavním cílem bakalářské práce je navržení možností zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě ve městě Veselí nad Moravou. V práci budou využity metody literární rešerše, deskripce a analýzy rizik. Analýza rizik bude provedena pomocí Ishikawa diagramu a výpočetního softwaru RISKAN.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POTRAVINOVÁ BEZPEČNOST

Zajištění dostatečného množství potravy spolu s dýcháním, spánkem, vylučováním, teplem, rozmnožováním a příjmem potravy patří mezi fyziologické potřeby podle Maslowovy pyramidy potřeb. Spolu s pocitem bezpečí jsou fyziologické potřeby základními potřebami pro přežití každé lidské bytosti. Bezpečnost je definována jako stav, kdy jsou hrozby negativně působící na zájmový objekt minimalizovány na nejnížší možnou míru nebo jsou úplně eliminovány, tak aby byla zachována stabilita, spolehlivost a chování objektu (McLeod, ©2024; Ministerstvo vnitra České Republiky, 2016).

Potravinová bezpečnost není problémem pouze pro rozvojové země, ale zasahuje všechny státy a je globálním problémem (Lukášková, Pitrová, 2018).

1.1 Vymezení základních pojmů pro oblast potravinové bezpečnosti

Z hlediska zajišťování bezpečnosti v oblasti potravin rozlišuje literatura dva základní pojmy, jimiž jsou potravinová bezpečnost a bezpečnost potravin.

Definice potravinové bezpečnosti byla vymezena až v roce 1996 na Světovém potravinovém summitu v Římě. Potravinová bezpečnost je stav, při kterém je zaručen pro každého jedince fyzický a ekonomický přístup k dostatečnému množství bezpečných a nutričně dostačujících potravin, aby dokázaly uspokojit výživové potřeby a preference daného jedince pro jeho zdravý a aktivní život (Lukášková, Pitrová, 2018; Dymák, 2017).

Bezpečnost potravin se zabývá zdravotní nezávadností potravin. Musí být splněny všechny hygienické podmínky a to nejenom přímo u konkrétního kusu potravin, ale u celého systému. K zabezpečení bezpečných potravin se používají kontrolní mechanismy, které monitorují celé potravní řetězce i krmiva. Zárukou bezpečnosti potravin je nepřítomnost škodlivých látek (Lukášková, Pitrová, 2018; Kravchenko et al., 2019).

Potravinovou soběstačností je chápán poměr mezi objemem domácí produkce a domácí spotřeby konkrétní komodity v daném čase. Zmíněný ukazatel má vypovídající schopnost spíše z hlediska producentů potravin než zájmu spotřebitelů. Plná potravinová soběstačnost je v současné době nereálná. Státy se zaměřují na produkci komodit, které mají z hlediska geografické polohy, přírodních a ekonomických podmínek smysl produkovat. Jelikož je Česká republika (dále jen ČR) součástí Evropské unie (dále jen EU) a musí naplňovat unijní závazky, vnímá stát potravinovou bezpečnost i z hlediska celé EU.

Zde tedy potravinová soběstačnost EU vychází z potravinářské a zemědělské produkce členských států (Lukášková, Pitrová, 2018; Šváchová 2018).

V současné společnosti existuje na světě šest typů faktorů ohrožujících potravinovou bezpečnost:

- přírodní katastrofy, které vyžadují zajištění potravinové pomoci k ochraně obyvatelstva, na území ČR se nejčastěji jedná o povodně,
- katastrofy za jejich vznik může člověk a vyžadují potravinovou pomoc ve středně dlouhém časovém horizontu pro osoby postižené hladem a podvýživou, v dlouhodobém časovém měřítku jde o obnovení tržních vztahů v daném regionu, tyto situace mohou být způsobené například válkou nebo státním převratem,
- neúroda zapříčiněná nepříznivým počasím,
- opakující se období neúrod, která vznikla špatnou hospodářskou politikou a nepříznivým podnebím, zde lze zařadit například dlouhotrvající sucha,
- při narůstajících cenách potravin způsobené celosvětovou potravinovou krizí, může dojít v některých regionech k místnímu nedostatku některých potravin a
- potravinová krize způsobená hospodářskou recesí vedoucí až k nedostatku potravin (Lukášková et al., 2014).

1.2 Vznik konceptu potravinové bezpečnosti

Až do roku 1944 byla potravinová bezpečnost řešena hlavně na lokální nebo národní úrovni. V roce 1944 byla pod hlavičkou Organizace spojených národů (dále jen OSN) založena Organizace pro výživu a zemědělství (dále jen FAO). Založením FAO se začínají datovat počátky konceptu potravinové bezpečnosti. Hlavním cílem organizace byl boj proti hladu. Podle Johna Boyda Orra, prvního generálního ředitele FAO, patřily k dalším důležitým cílům stabilizace cen zemědělských produktů na světových trzích, společné řízení mezinárodních zásob obilovin, poskytování zemědělských půjček a spolupráce s institucemi zaměřujícími se na mezinárodní obchodní politiku. Proti hladu chtěla FAO bojovat modernizací zemědělství a používáním umělých hnojiv. Výsledkem pokroku byl vznik Zelené revoluce, která se nejvíce projevila v 60. a 70. letech 20. století. Ke zvýšení produkce se používaly umělá hnojiva, pesticidy a šlechtění nových výnosnějších odrůd (McKeon, 2011; Shaw, 2007).

Další velký milník nastal v roce 1974 na Světovém potravinovém summitu v Římě, kde byl koncept potravinové bezpečnosti definován z hlediska trvalé dostupnosti potravin a cenové stability potravin. Pokračoval trend zvyšování produkce zemědělských komodit, aby byla pokryta dostupnost potravin pro narůstající populaci. Jedním z výstupů summitu, byl Mezinárodní závazek o světové bezpečnosti, podle kterého byla potravinová bezpečnost uznána jako společný zájem všech národů (McKeon, 2011; Lukášková, Pitrová, 2018).

Mezinárodní finanční instituce měly v počátcích 80. let hlavní kontrolu nad světovým potravinovým systémem. Mezinárodní měnový fond a Světová banka připravily pro zadlužené země režimy strukturálních programů, které omezovaly pravomoc vlád zadlužených zemí. Na základě strukturálních programů se otevřely trhy rozvojových zemí a došlo k omezení podpory ze strany státu a regulace zemědělství. Tržní systém poté zničil ideu o pěstování plodin pro místní potřebu. Produkce se zaměřila na pěstování plodin pro export. Vůbec nebylo nahlíženo na potřeby obyvatel v rozvojových zemích. V důsledku vzniklé situace se FAO začala soustředit na fyzický i ekonomický přístup k základním potravinám potřebným k životu (McKeon, 2011; Křivánková a Milerová Prášková, 2012).

Pohled fyzického a ekonomického přístupu k potravinám byl oficiálně uznán až na Světovém potravinovém summitu v Římě v roce 1996, kde vznikla oficiální všeobecně přijatá definice potravinové bezpečnosti (Křivánková a Milerová Prášková, 2012).

1.3 Pilíře potravinové bezpečnosti

FAO vymezila čtyři body, které vystihují potravinovou bezpečnost. K zajištění potravinové bezpečnosti je zapotřebí, aby byla splněna všechna kritéria těchto čtyř pilířů. Těmito pilíři jsou:

- dostupnost potravin,
- přístup k potravinám,
- využití potravin a
- stabilita (Lukášková, Pitrová, 2018).

Dostupnost potravin

Dostupnost znamená zajištění dostatečného množství potravin ve vhodné kvalitě. K potravinám je možné se dostat prostřednictvím vlastní výroby nebo dovozem ze zahraničí.

Dostupnost je ovlivněna několika faktory, ke kterým patří například vlastnictví půdy, dostatek vláhy, klimatické podmínky a charakter plodin.

Přístup k potravinám

Týká se přístupu k potravinám především z ekonomického hlediska, ale i fyzických zdrojů pro zisk potravin. Příčinou hladu většinou není nedostatek jídla v dané oblasti, ale chudoba, kvůli které si lidé nemůžou jídlo dovolit.

Využití potravin

Pojednává o charakteru a distribuci potravin. Aby byly naplněny nutriční a fyziologické potřeby konzumentů, musí být jídlo zdravotně nezávadné a musí ho být dostatek. Proto se při výrobě potravin dohlíží na dodržování hygienických a zdravotnických pravidel. Správné využití potravin je závislé na odborném skladování a zpracování.

Stabilita

Umožňuje obstarávat si jídlo v průběhu času. Lidem s nízkými výdělky také umožňuje získávat potraviny, které uspokojí jejich nutriční potřeby. Potravinová nejistota se dělí na přechodnou, sezónní nebo chronickou. Přechodná nejistota se vyznačuje nedostatkem jídla v průběhu určitých časových období. Příčinnou mohou být přírodní katastrofy, válka nebo zhoršení ekonomických podmínek. Přetrvávající nedostatek potravin v dlouhodobém časovém úseku se nazývá chronická neboli dlouhodobá potravinová nejistota (Lukášková, Pitrová, 2018; Světový den potravinové bezpečnosti, 2020).

1.4 Právní rámec v oblasti potravinové bezpečnosti

Právo v oblasti potravin se týká každého jedince. Potravinové právo je oblast právního systému, který se zaměřuje na ochranu konzumenta. Chrání především jeho život a zdraví. Dále ochraňuje spotřebitele před klamáním a falšováním, tržní prostředí a poctivé jednání v obchodu s potravinami a také se zasazuje o ochranu rostlin, zvířat a životního prostředí a poskytování přesných a srozumitelných informací o potravinách. Všechny zmíněné cíle vedou k zásadě volného pohybu zboží na území EU.

Potravinové právo souvisí s dalšími právními oblastmi, kterými jsou především právo zemědělské a právo životního prostředí. Dohromady navazují primárně na evropské právní předpisy. Principem je chránit konzumenta tak, aby bylo dohlíženo na celý potravinový řetězec od prvovýroby až po konečného zákazníka. To znamená, že se dotýká i oblastí

ochrany zvířat a jejich životních podmínek, zdraví rostlin nebo používaných krmiv (Čejka, 2014; Šváchová, 2018).

Hlavním evropským právním předpisem, který zastřešuje evropské právo v problematice potravin, je nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 o obecných zásadách a požadavcích potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanovují se postupy týkající se bezpečnosti potravin. Zmíněný právní předpis pokrývá oblast celého potravinového řetězce a v souladu s ním se přijímají právní předpisy zabývající se jednotlivými částmi potravinového práva.

K dalším významným nařízením patří nařízení (ES) č. 853/2004 o hygieně potravin, ve kterém jsou stanoveny hygienické požadavky na výrobu, zpracování a uvádění potravin na trh (Čejka, 2014; Šváchová, 2018).

Na národní úrovni je nejdůležitějším právním předpisem zákon č. 174/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. Navazuje na příslušné předpisy EU a vztahuje se k oblastem výroby potravin, přepravy a provozování potravinářského podniku. Rovněž upravuje státní dozor nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona nebo jeho prováděcích právních předpisů (Česko, 2021).

K zákonu č. 174/2021 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích se vztahují následující prováděcí předpisy:

- vyhláška č. 18/2020 Sb. o požadavcích na mlýnské obilné výrobky, těstoviny, pekařské výrobky a cukrářské výrobky a těsta,
- vyhláška č. 397/2016 Sb., o požadavcích na mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje,
- vyhláška č. 69/2016 Sb., o požadavcích na maso, masné výrobky, produkty rybolovu a akvakultury a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich,
- vyhláška č. 275/2004 Sb., o požadavcích na jakost a zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy.
- vyhláška č. 248/2018 Sb., o požadavcích na nápoje, kvasný ocet a droždí (pozn. určena pro nealkoholické nápoje a koncentráty k přípravě nealkoholických nápojů, ovocná vína, ostatní vína a medovinu, pivo, konzumní líh, lihoviny a ostatní alkoholické nápoje, kvasný ocet a droždí),

- vyhláška č. 397/2021 Sb. o požadavcích na konzervované ovoce a konzervovanou zeleninu, skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich a banány,
- vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony,
- vyhláška č. 366/2005 Sb., o požadavcích vztahujících se na některé zmrazené potraviny,
- vyhláška č. 398/2016 Sb., o požadavcích na koření, jedlou sůl, dehydratované výrobky, ochucovadla, studené omáčky, dresinky a hořčici.
- vyhláška č. 88/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství,
- vyhláška č. 58/2018 Sb., o doplňcích stravy a složení potravin (Zákony a „normy“ pro potraviny, ©2024).

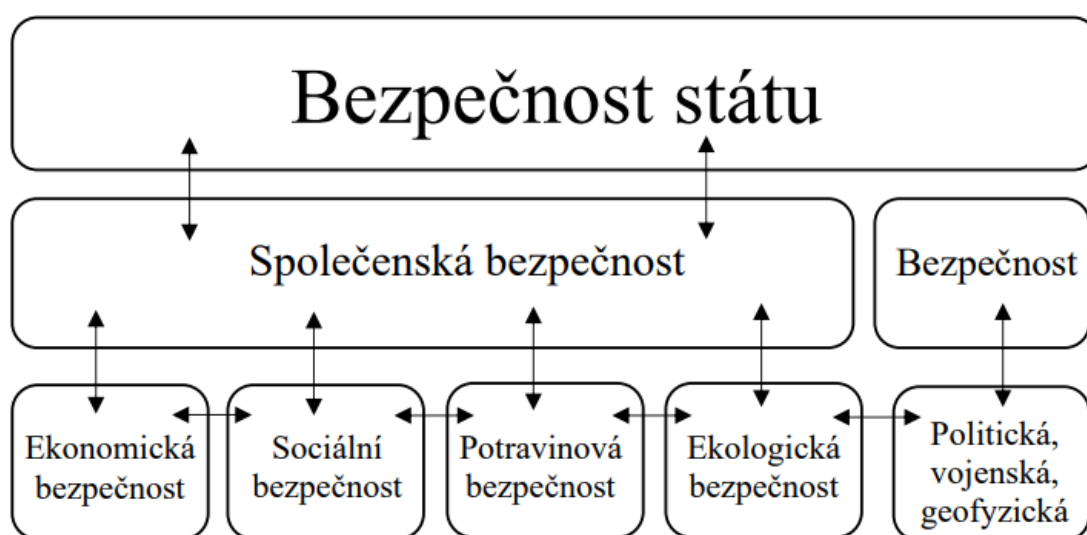
K dalším významným zákonům v dané problematice se řadí zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů. Zákon se zabývá úpravou požadavků na péči o zvířata a jejich zdraví při chovu, dále také stanovuje požadavky na živočišné produkty v souladu s evropskými právními předpisy. Určuje práva a povinnosti fyzických i právnických osob a definuje pravomoci orgánů státní správy v oblasti veterinární péče (Česko, 1999).

1.5 Potravinová bezpečnost v systému bezpečnosti České republiky

Bezpečnostní systém ČR je hierarchicky uspořádaný systém skládající se z několika institucí, jejichž cílem je zajištění bezpečnosti státu. Funkční bezpečnostní systém nejenže účinně reaguje na vzniklé bezpečnostní hrozby, ale také se jim snaží předcházet, proto mezi základní funkce bezpečnostního systému patří příprava, koordinace, plánování a vyhodnocování. Jelikož se bezpečnostní prostředí v průběhu času mění, musí se umět bezpečnostní systém přizpůsobit vzniklým podmínkám. Bezpečnostní systém propojuje politické dění s vojenskou situací, vnitřní bezpečností, ochranou obyvatelstva, hospodářskou situací, finančnictvím, právním rámcem a sociální situací (Hradil et al., 2018; Ministerstvo vnitra České Republiky, 2016).

Potravinová bezpečnost je neoddělitelnou součástí bezpečnostního systému ČR. Řadí se do sféry ochrany a bezpečnosti obyvatelstva. Její význam je znázorněn i v základním dokumentu bezpečnostní politiky ČR, kterým je Bezpečnostní strategie (dále jen BS) ČR. V BS ČR jsou zachyceny zájmy, přístupy, principy a nástroje, které ČR používá k zajištění bezpečnosti státu. Bezpečnostní zájmy státu se v BS ČR dělí podle významnosti na životní, strategické a další významné. Význam zajištění potravinové bezpečnosti se řadí do strategických zájmů. Naplnění strategických zájmů slouží k ochraně zájmů životních (Lukášková, Pitrová, 2018; Bezpečnostní strategie České republiky 2023).

Potravinová bezpečnost je určena vzájemnými souvislostmi mezi jednotlivými druhy sociálního zabezpečení. Zajištění potravinové bezpečnosti je důležité pro bezpečnost politickou a vojenskou. Kvalitní propojenost jednotlivých složek bezpečnosti vytváří podmínky pro zajištění potravinové bezpečnosti pro obyvatele státu. Pro dosažení tohoto stavu je zapotřebí příznivých podmínek ekonomických, sociálních, politických, vojenských, přírodních a ekologických. Fungující zemědělství se bere jako základní předpoklad pro zajištění potravinové bezpečnosti. Poté je nejdůležitější podmínkou naplňovat ekonomické podmínky pro rozvoj zemědělství na území státu. Problematiku tuzemského zemědělství dlouhodobě ovlivňuje společná zemědělská politika v rámci EU (Lukášková, Pitrová, 2018; Dymák, 2017).

Obrázek 1 – Potravinová bezpečnost v systému bezpečnosti státu.

(zdroj: Lukášková et al., 2014)

Z pohledu politických podmínek se k důležitým faktorům řadí společenské zřízení v zemi a členství v mezinárodních organizacích. ČR proto úzce spolupracuje s dalšími členy OSN nebo EU. Nejvíce je potravinová bezpečnost státu ovlivněna přírodními podmínkami. V potaz se berou pozitivní ale i negativní dopady. Větší význam pro potravinovou bezpečnost však mají negativní dopady, které ji mohou narušit (Lukášková et al., 2014).

2 KRIZOVÁ SITUACE A KRIZOVÉ STAVY

Pojem krize je odvozen od řeckého slova „krisis“. Jde o situaci, kdy je narušena funkčnost daného systému nebo jeho části. Při krizi je potřeba adekvátního systémového rozhodnutí a řešení v odpovídajícím časovém úseku. Neoddělitelnou součástí krizového řízení a krizových situací je mimořádná událost (Ministerstvo vnitra České Republiky, 2016).

2.1 Mimořádná událost

Mimořádnou událostí (dále jen MU) je podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (dále jen IZS) a o změně některých zákonů myšleno: *„Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“*

MU se dělí na naturogenní, které jsou způsobené přírodními vlivy, a antropogenní, jejichž příčinou je lidská činnost.

Naturogenní:

- abiotické – přívalové deště, povodeň, dlouhodobé sucho, sněhové laviny, silné mrazy, zemětřesení, krupobití, vydatné srážky, vichřice a požáry zapříčiněné přírodními vlivy,
- biotické – epifytie, epizootie, epidemie, přemnožení přírodních škůdců nebo plevelů a
- kosmogenní – narušení ozónové vrstvy, velké sluneční erupce.

Antropogenní:

- ekonomické – narušení finančního hospodaření státu, přenos hospodářských krizí z důvodů propojených ekonomik,
- sociogenní – narušení dodávek ropy, ropných produktů, zemního plynu, elektrické energie, potravin pitné vody, migrační vlny, kriminalita, vojenské krizové situace,
- technogenní – radiační havárie, havárie s únikem nebezpečných látek, dopravní havárie, důlní neštěstí, zvláštní povodeň a

- agrogenní – spojené s půdou a zemědělstvím, degradace kvality půdy, eroze půdy, používání chemikálií a znehodnocování vodních zdrojů (Sadílek et al., 2019; Mertová a Slaná Reissmannová, 2021).

Jestli dojde ke vzniku MU způsobené v souvislosti s provozem technických zařízení nebo budov, při zacházení, výrobě, zpracování, skladování či přepravě nebezpečných látek nebo nakládáním s nebezpečnými odpady, tak je MU nazývána havárií (Česko, 2000b; Mertová a Slaná Reissmannová, 2021).

2.2 Krizová situace a krizové stavy

Krizová situace (dále jen KS) je MU, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při kterých se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. Jedná se o MU, při které je ohrožena územní celistvost a svrchovanost státu, jeho demokratické základy, chod státní správy a samosprávy, národní hospodářství, plnění mezinárodních závazků, zdraví a životy většího počtu osob nebo je narušeno životní prostředí (Česko, 2000c; Hradil et al., 2018).

Vyhlášení konkrétního krizového stavu je závislé na druhu MU, velikosti postiženého území a charakteru opatření, která se při dané MU musejí provést. Zainteresované správní úřady získávají vyhlášením krizového stavu vyšší pravomoci k řešení KS. Právní rámec ČR rozlišuje čtyři krizové stavy:

- stav nebezpečí,
- nouzový stav,
- stav ohrožení státu a
- válečný stav.

V situacích, kdy je vyhlášen krizový stav, který nesouvisí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením, může být vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. V opačném případě se vyhláší stav ohrožení státu nebo válečný stav (Holec, 2021; Sadílek et al., 2019).

Stav nebezpečí

Stav nebezpečí vychází z § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Vyhláší ho hejtman kraje případně primátor hlavního města Prahy jako neodkladné opatření pro celé území kraje nebo pro jeho část, pokud jsou ohroženy životy, zdraví, životní prostředí,

majetek a nelze proti ohrožení bojovat normální činností úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS či subjektů kritické infrastruktury. Hejtmán nebo primátor Prahy informuje vládu, ministerstvo vnitra a okolní kraje, pokud může dojít k jejich ohrožení. Stav nebezpečí může trvat maximálně třicet dnů, ale v případě nouze ho lze prodloužit za souhlasu vlády.

Nouzový stav

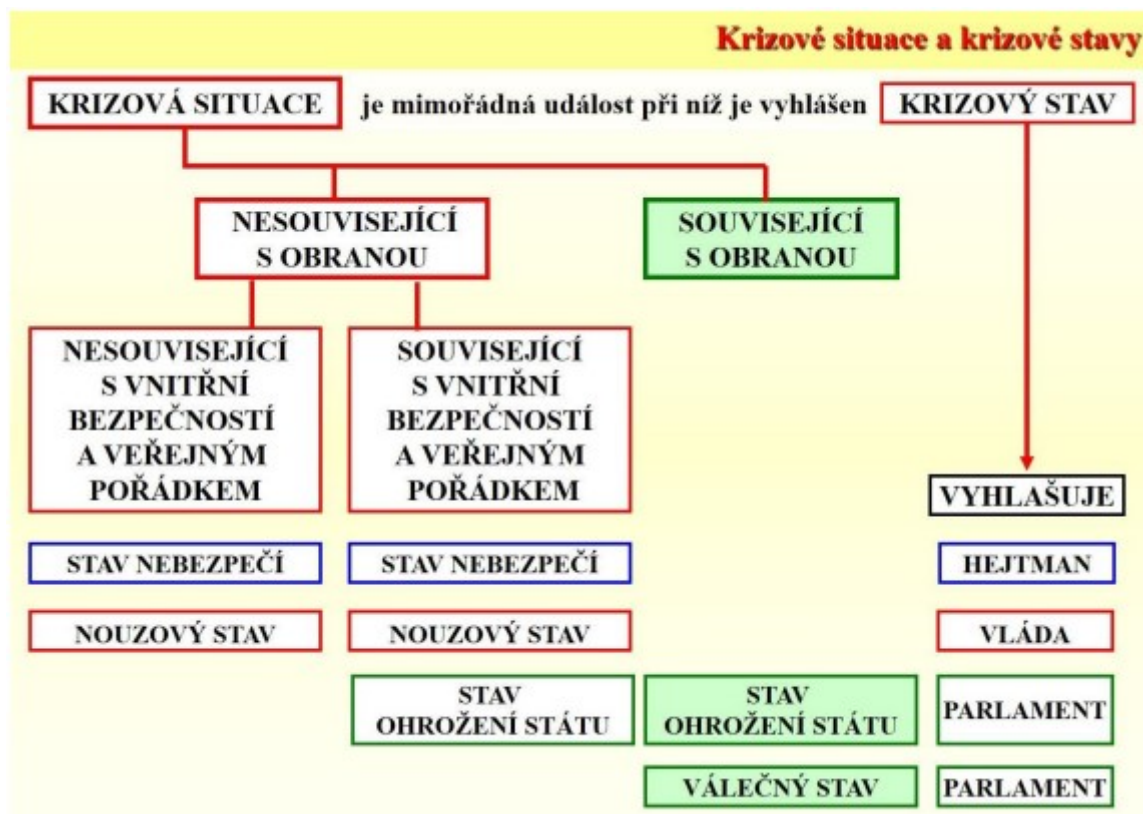
Nouzový stav je uzákoněn článkem 5 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR. Vyhláší ho vláda pro celý stát nebo jeho část na dobu nejvýše 30 dnů, ale může být prodloužen se souhlasem Poslanecké sněmovny ČR. Pokud může dojít k nebezpečí z prodlení, vyhlásí nouzový stav premiér a vláda do 24 hodin jeho rozhodnutí potvrdí nebo zruší. Vláda po jeho vyhlášení informuje Poslaneckou sněmovnu ČR. Nouzový stav se vyhláší při živelních pohromách, při průmyslových nehodách, při narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti ve státě nebo jeho části a při nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví a majetek ve větším rozsahu.

Stav ohrožení státu

Stav ohrožení státu vychází z článku 7 zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR. Vyhláší ho Parlament ČR na návrh vlády pro celý stát nebo pro omezené území státu. Doba jeho trvání není časově omezena. Vyhláší se, když je ohrožena svrchovanost nebo územní celistvost státu nebo jeho demokratické základy.

Válečný stav

Válečný stav je právně upraven článkem 43 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR a článkem 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR. Vyhláší ho Parlament ČR pro území celé republiky. Doba jeho působnosti není časově omezená. Příčinou jeho vyhlášení je napadení ČR nebo plnění mezinárodních závazků o společné obraně (Holec, 2021; Mertová a Slaná Reissmannová, 2021).

Obrázek 2 – Rozdělení krizových stavů v České republice.

(zdroj: Holec, 2021)

3 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A KARANTÉNA

Veřejné zdraví občanů každého státu ovlivňuje způsob života, přírodní podmínky, životní podmínky a druh zaměstnání. Společnost se snaží chránit veřejné zdraví omezením šíření infekčních a často se vyskytujících nemocí, vytvářením kvalitních pracovních a životních podmínek, snižováním nemocí a poškození zdraví z povolání a dalšími opatřeními.

Podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů je karanténa definována jako: „*Oddělení zdravé fyzické osoby, která byla během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývala v ohnisku nákazy, od ostatních fyzických osob a lékařské vyšetřování takové fyzické osoby s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit.*“

S veřejným zdravím a karanténou úzce souvisí pojem izolace, což je oddělení nemocného jedince infekční nemocí nebo jedince, u kterého se projevují příznaky infekčního onemocnění. Osoba musí být izolována tak, aby nedošlo k přenosu nemoci na jiné osoby během izolace ani při transportu do izolačního prostředí.

Druhým karanténním opatřením je lékařský dohled, při kterém musí osoba podezřelá z nákazy pravidelně v určených termínech chodit na vyšetření nebo sledovat po určenou dobu svůj zdravotní stav, jestli se neobjeví některý z příznaků daného onemocnění. V případě pozitivních nálezů musí oznámit lékaři nebo příslušnému orgánu veřejného zdraví tuto skutečnost.

Třetím karanténním opatřením je zvýšený zdravotnický dohled. Jedná se o způsob zdravotnického dozoru nad osobou, která by mohla být nakažena a je jí zakázáno vykonávat činnost nebo může pracovat pouze v omezených podmínkách, tak aby se zamezilo šíření infekční nemoci (Česko, 2000c; Richter, 2018).

Osoby v karanténě jsou povinny dodržovat pravidla osobní hygieny. K těmto pravidlům patří následující povinnosti:

- důkladně a často mýt ruce mýdlem a teplou vodou, případně ruce dezinfikovat dezinfekčním prostředkem na bázi alkoholu s minimálním podílem alkoholu 70 %,
- při kašlání a kýchání si nezakrývat ústa rukou ale jednorázovým kapesníkem a ten ihned po použití vyhodit,
- provádět častěji hygienu rukou a to především po kontaktu se sekrety dýchacích cest, před konzumací jídla a po použití toalety,

- nakládat bezpečně s odpady, aby se zabránilo šíření infekce,
- často větrat,
- v rámci domácnosti izolovat nakaženého co nejvíce od ostatních členů rodiny, nejlépe využít jednolůžkový pokoj se samostatnou koupelnou a toaletou – pokud není možné jednolůžkovou izolaci provést, lůžka by měla být umístěna minimálně jeden metr od sebe a pokoj by se měl dostatečně odvětrávat, při používání společných toalet se musí WC řádně dezinfikovat,
- čistit a dezinfikovat povrchy v blízkosti nakaženého,
- měnit častěji oblečení, ložní prádlo, ručníky a další používaný textil, který pak důkladně vyprat s běžným pracím prostředkem na minimálně 60 °C a poté prádlo důkladně usušit,
- nákupy potravin, léků, hygienických potřeb a dalších nezbytných věcí si zajistit telefonicky a provést bezkontaktní předání položením před dveře,
- venčení domácích mazlíčků zajistit jinou osobou a
- pokud je nutné ošetření lékařem, je povinen nakažený volat na linku zdravotnické záchranné služby, upozornit, že je v karanténě a vyčkat pokynů (KHS MSK, ©2007-2024).

Všechna výše zmíněná omezení slouží k snižování počtu nemocných osob během epidemií a k zvyšování odolnosti obyvatelstva v oblasti veřejného zdraví (Česko, 2000a; Richter, 2018).

4 PANCEMIE COVID-19

Covid-19 je respirační onemocnění s vysokým rizikem přenosu z člověka na člověka zapříčiněné virem SARS-CoV-2. První případy se objevily v prosinci roku 2019 v čínském městě Wu-chan, odkud se nemoc rozšířila do celého světa. Na základě stoupajícího počtu nakažených a rozšíření covidu-19 bylo onemocnění dne 11. března 2020 prohlášeno Světovou zdravotnickou organizací (dále jen WHO) za pandemii (Diviák et al., 2022, Kubal a Gibiš, 2020).

4.1 Onemocnění covid-19

Jde o vysoce infekční onemocnění, které se snadno šíří. Přenos onemocnění covid-19 nastává přímým kontaktem nebo vdechováním infekčních kapének od infikovaných osob. Kapénky vznikají v průběhu mluvení, kašlání, dýchání nebo kýchání. Lidé se mohou nakazit také při styku s kontaminovanými povrchy a následným dotekem v oblasti úst, očí či nosu. V podobných případech může virus na kontaminovaném povrchu zůstat několik hodin až dnů v závislosti na druhu povrchu a prostředí. Inkubační doba, tedy období mezi vstupem infekce do organismu a propuknutím prvních příznaků, se u každého jedince liší. Inkubační doba se u covidu-19 pohybuje v rozmezí od 2 do 14 dnů. Charakteristickým rysem onemocnění covid-19, který stojí za celosvětovým rozšířením nákazy, je šíření viru nakaženou osobou ještě před projevením prvních příznaků. K nejčastějším příznakům patří zvýšená teplota až horečka trvající více než 2 dny, problémy s dýcháním, únava, suchý kašel, nevolnost, průjem, ztráta čichu nebo chuti, bolesti hlavy, svalů, kloubů, zad či bolest v krku (Diviák et al., 2022; Informace ke koronaviru a nemoci covid-19, 2020).

Průběh a závažnost onemocnění je individuální. Jedinec může nemoc prodělat bez příznaků nebo může dojít k hospitalizaci v nemocni případně i úmrtí. Jedinci bez příznaků patří k velké hrozbě vzhledem k šíření nákazy ve svém okolí. K nejvíce ohroženým skupinám se řadí senioři, chronicky nemocní jedinci či osoby s oslabenou imunitou (Informace ke koronaviru a nemoci covid-19, 2020; Stárek, 2025).

Před nakažením covidem-19 se dá chránit stejnými postupy jako u jiných respiračních nemocí, jako je například chřipka. K opatřením proti nakažení patří následující pokyny:

- minimalizovat nebo se úplně vyhnout kontaktu s viditelně nemocnými,
- dodržovat základní hygienické návyky, především si pravidelně mít ruce mýdlem a teplou vodou,

- při kontaktu se zjevně nakaženými jedinci dodržovat dostatečný rozestup a používat dezinfekci,
- v prostorách s vyšší koncentrací osob nosit roušku nebo respirátor a
- osoby trpící respiračním onemocněním by měli dodržovat určitá pravidla, mezi ně patří například kašlání a kýchání by mělo být prováděno do jednorázových kapesníků nebo do rukávu nikoliv do rukou (Diviák et al., 2022, Informace ke koronaviru a nemoci covid-19, 2020)

Covid-19 může u některých osob způsobovat i dlouhodobě trvající následky, které přetrvávají několik týdnů až měsíců. K dlouhodobým následkům se řadí přetrvávající únava, bolest kloubů, svalů nebo hlavy, zvýšená činnost srdce, dlouhodobý kašel, problémy se soustředěním a pocit zeslábnutí (Stárek, 2025).

4.2 Covid-19 a Česká republika

První potvrzený případ nákazy onemocněním covid-19 se v ČR objevil začátkem března 2020. Již dříve byla zavedena preventivní opatření před rozšířením nákazy. V lednu vláda pozastavila vydávání víz pro čínské občany a zorganizovala návrat pěti Čechů z Číny s následnou dvoutýdenní karanténou v pražské Nemocnici Na Bulovce. V únoru byly vládou přerušeny všechny přímé letecké spoje mezi ČR a Čínou.

S ohledem na malé šíření nemoci v Evropě nebyly zavedeny téměř žádná opatření a lidé mohli volně cestovat. Epicentrem šíření se stala Itálie, odkud nákazu do zbytku kontinentu rozšířili návštěvníci tamních lyžařských středisek. V březnu se onemocnění začalo šířit i v ČR. Což vyvolalo paniku mezi lidmi, kteří začali vykupovat z obchodů základní potraviny s dlouho dobou trvanlivosti. Bezpečnostní rada státu 11. března zrušila výuku na školách. Den poté došlo k vyhlášení prvního nouzového stavu. Bylo zakázáno konat společenské akce s účastí nad 100 osob, později byla hranice zpřísněna pouze na 30 osob. Dále byly uzavřeny restaurace a obchody s výjimkou potravin, lékáren, drogerií a čerpacích stanic. Občané byli povinni nosit na veřejnosti ochranu nosu a úst (Kubal a Gibiš, 2020; Štokrán, 2021).

Jelikož byl duben z pohledu šíření covidu-19 mírný, došlo k rozvolňování některých opatření. Vláda však prodloužila nouzový stav. V květnu se stav pandemie stále vyvíjel příznivě a došlo k dalšímu rozvolňování. Otevřela se nákupní centra, holičství, žáci se vrátili do škol a byly povoleny akce do 300 osob. Po téměř dvou měsících byl 17. května

zrušen nouzový stav. Koncem měsíce skončila v některých případech schválených vládou povinnost nosit na veřejnosti roušky (Štokrán, 2021).

V letních měsících došlo k velkému rozvolňování protiepidemických opatření. Lidé mohli vycestovat na dovolenou do zahraničí, čehož hojně využívali. V létě se zvýšil počet povolených osob na veřejných akcích až na 1 000. V červenci skončila povinnost nošení roušek, výjimkou byly pouze nemocnice. Rozvolňování vedlo ke zvyšování počtu nakažených a zhoršení situace. V srpnu přesáhl počet nakažených 5 000 osob.

Září přineslo zpřísnování protiepidemických opatření. Poprvé překročil denní přírůstek nakažených hranici 1 000 osob. Vláda opět aktivovala Ústřední krizový štáb. Na funkci ministra zdravotnictví rezignoval Adam Vojtěch a na jeho místo byl dosazen Roman Prymula. V říjnu vláda pokračovala v nastoleném trendu zpřísnování protiepidemických opatření. Došlo k zavření všech škol kromě škol mateřských. Začal platit zákaz nočního vycházení. Počty nakažených dosahovaly nových rekordů. Novým ministrem zdravotnictví se stal Jan Blatný (Štokrán, 2021; Vláda České republiky, ©2025).

V listopadu dosáhl denní přírůstek nakažených téměř 16 000 osob. Počet úmrtí pacientů s onemocněním covid-19 přesáhl hranici 5 000. Ministrem zdravotnictví byl představen nový protiepidemický systém známý pod zkratkou PES. Sloužil k vyhodnocování rizika pro jednotlivé kraje i celý stát. Výhodou systému PES byla možnost zavádění účinných protiepidemických opatření pro určitý region. Žáci prvních a druhých tříd se koncem měsíce vrátili zpět do škol, o týden později je následovaly závěrečné ročníky středních škol.

Začátkem prosince klesl stupeň ohrožení v systému PES ze čtvrtého na třetí stupeň, což znamenalo rozvolnění protiepidemických opatření. Otevřely obchody, restaurace a další služby. Období uvolněných opatření trvalo pouze několik dní, protože opět došlo k nárůstu nově nakažených. Všechny služby, které byly počátkem měsíce povoleny, opět vláda zakázala. V Evropě se objevil nový velmi nakažlivý typ covidu-19 zvaný Omikron, proto byly přerušeny lety do Velké Británie. Po Vánocích do ČR dorazily první očkovací vakcíny proti covidu-19.

V novém roce poslanecké sněmovna schválila další prodloužení nouzového stavu až do poloviny února. Začíná se zprovozňovat registr pro zájemce o očkování. Premiér Andrej Babiš oznámil zrušení polní nemocnice, která byla v prosinci postavena v pražských Letňanech (Štokrán, 2021; Vláda České republiky, ©2025).

V únoru se ČR zařadila mezi nejvíce zasažené země v Evropě. Měla nejvíce nakažených osob na 100 000 obyvatel. České zdravotnictví hlásilo plný stav. Vzniklá situace vyvolala vlnu solidarity mezi jinými státy, které nabízely humanitární pomoc v podobě vakcín. Během února poslanecká sněmovna odmítla další prodloužení nouzového stavu, ale na žádost hejtmánů byl přijat nový nouzový stav a to od 15. února do 28. února.

Od března vstoupila v platnost nová, přísnější protiepidemická opatření. Novinkou byl zákaz pohybu osob mezi okresy. Školy přešly kompletně na distanční výuku a omezily se některé služby, které do března fungovaly. Lidé museli opět začít nosit roušky v intravilánu obce a respirátory ve vnitřních prostorách. V platnost vešel nový pandemický zákon (Štokrán, 2021; Vláda České republiky, ©2025).

V dubnu dochází k postupnému zlepšování, do mateřských škol se vrátili děti. V neděli 11. dubna skončil nouzový stav. Otevřely se některé druhy prodejen, kde však mohly nakupovat současně pouze dvě osoby (Kameníková, 2021).

V květnu a červnu klesá počet nakažených. Otevřely se školy pro všechny ročníky a byl povolen provoz restaurací. Mohly se pořádat kulturní akce s omezenou kapacitou. V červnu byl zaveden digitální covidový certifikát pro cestování.

V dalších letních měsících lehce stoupl počet nakažených osob variantou Delta, známou i jako indická mutace. Příčinou byl cestovní ruch a letní dovolené. Proto vláda zavedla povinnost testování osob vracejících se ze zahraničí a povinnost testování žáků vracejících se v září do školy.

V září pokračuje nárůst pozitivních případů. Lidé museli ve veřejné dopravě nosit respirátory a stejné opatření platilo i pro školská zařízení. Na podzim roku 2021 přibývá velký počet nakažených. Omezil se provoz restaurací a nočních klubů. Ve firmách byly zavedeny povinné testy na covid-19 pro neočkované zaměstnance. Od listopadu museli lidé při vstupu do veřejných prostor prokazovat, že nejsou infekční. Osoby musely mít potvrzení o očkování nebo papír o prodělání nemoci případně negativní test, který nebyl starší více jak tři dny.

V prosinci se ČR začala šířit varianta Omikron. Zavádí se povinnost nosit respirátory ve všech uzavřených prostorech. V souvislosti se šířením varianty Omikron byl od 7. prosince znovu vyhlášen nouzový stav. Vláda začala připravovat testování žáků po návratu z vánočních prázdnin (Vláda České republiky, ©2025; Ministerstvo zdravotnictví České republiky, ©2025).

Rok 2022 přinesl povinnost testování zaměstnanců a školáků dvakrát týdně. Karanténa byla zkrácena na pět dní. V únoru skončilo povinné testování ve školách a firmách. Došlo ke zrušení karantény po rizikovém kontaktu s nakaženou osobou, ale samotná karanténa se prodloužila na sedm dní a končila automaticky po uplynutí stanovené doby u osob bez příznaků. Veřejné akce mohlo navštívit maximálně 1 000 osob.

Během jarních měsíců se začala situace výrazně zlepšovat a docházelo k uvolňování protiepidemických opatření. Rušila se některá očkovací centra a povinnost nošení respirátorů. V květnu došlo k ukončení všech celostátních protiepidemických opatření. Některá opatření sice dál pokračovala, ale jen u osob, které vykazovaly známky nákazy. V podobných případech byly osoby na základě doporučení lékaře testovány nebo umístěny do karantény (Vláda České republiky, ©2025; Ministerstvo zdravotnictví České republiky, ©2025).

Oficiální vyjádření WHO k ukončení pandemie covid-19, přišlo až v květnu roku 2023, kdy WHO zrušila zdravotní stav nouze s mezinárodním dosahem. Stav byl vyhlášen 30. ledna 2020. Zrušení stavu nouze však neznamenal, že covid-19 byl vymýcen, ale že už nepředstavuje příliš velkou hrozbu (Karlík, 2023).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA MOŽNOSTÍ ZAJIŠTĚNÍ ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI PRO RODINY V KARANTÉNĚ

Rodina je skupina osob vzájemně propojených pokrevními svazky, manželstvím nebo adopcí. V rodině jsou dospělí jedinci odpovědní za výchovu dětí. Rodina by se měla odlišovat od pojmu domácnost, který označuje skupinu lidí žijících a hospodařících ve společném obydlí. Pro tuto bakalářskou práci bude využitý pojem domácnost, kde může žít člověk sám nebo v početné skupině lidí dohromady (Barnard, 2024).

5.1 Město Veselí nad Moravou

Město Veselí nad Moravou se nachází necelých 20 kilometrů jihozápadně od Uherského Hradiště na pomezí Jihomoravského a Zlínského kraje v úrodné nížině Moravského Slovácka. První písemná zmínka o Veselí, přesněji o Veselském hradu, se datuje do druhé poloviny 13. století. Titul města byl Veselí přidělen až v roce 1396. Veselí stejně jako například Strážnice nebo Uherské Hradiště patřilo k pohraničním pevnostem na řece Moravě, které sloužily k obraně proti nájezdníkům z východu. Název Veselí nad Moravou dostalo město v roce 1883 kvůli procházející kolejové trati, aby se město odlišilo od Veselí nad Lužnicí (WEBHOUSE, s.r.o., ©2024; Mikroregion Ostrožsko – Veselsko, ©2024).

V současnosti je Veselí nad Moravou díky silnici I/55 důležitou spojnici mezi jižní a střední Moravou. Město se skládá ze čtyř katastrálních území, kterými jsou Milokošův, Veselí - Předměstí, Veselí nad Moravou a Zarazice. V čele Veselí nad Moravou stojí pan starosta Petr Kolář z TOP 09. Od roku 2003 zastává město roli obce s rozšířenou působností (dále jen OPR), pod kterou spadá 22 obcí. V tomto správním obvodu žije téměř 37 000 osob. Veselí nad Moravou sousedí s Uherským Ostrohem, Moravským Pískem, Bzencem, Vnorovy, Kozojídkami, Hroznovou Lhotou, Lipovem a Blatnicí pod Svatým Antonínkem (Kurzycz, ©2000 – 2024; WEBHOUSE, s.r.o., ©2024).

Geografické poměry

Město leží v oblasti Dolnomoravského úvalu na obou březích řeky Moravy v nadmořské výšce 176 m. V okolí Veselí nad Moravou se nachází chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty a přírodní park Strážnické Pomoraví. Většina území katastru města je rovinatá, pouze jihovýchodní část se mírně zvedá a nachází se zde nejvyšší bod Veselí nad Moravou jménem Radošov (Kurzycz, ©2000 – 2024; WEBHOUSE, s.r.o., ©2024).

Klimatické poměry

Veselí nad Moravou se podle klimatické klasifikace Evžena Quitta nachází ve velmi teplé klimatické oblasti, kde se střídají čtyři roční období. Pro území v daném klimatickém pásu jsou typická dlouhá teplá léta s minimem srážek. Jara s podzimy mají krátké trvání a vyznačují se vyššími teplotami. Zimy jsou velmi krátké, poměrně teplé s minimem sněhové pokrývky (WEBHOUSE, s.r.o., ©2024).

Hydrologické poměry

Nejvýraznějším tokem na území Veselí nad Moravou je řeka Morava, která protéká centrem města a během záplav její hladina ohrožuje několik stovek domácností. V katastru města vede řekou Moravou část trasy Baťova kanálu, který se před jezem odděluje a vede vlastním korytem. Do řeky Moravy se v extravilánu města vlévá říčka Svodnice. Důležitou součástí vodního hospodářství ve Veselí nad Moravou je odlehčovací kanál též známý jako Nová Morava, který při zvýšené hladině Moravy odvádí část jejího toku mimo zástavbu města. Dále se zde nachází pískovna o velikosti 20 ha a několik slepých ramen řeky Moravy (WEBHOUSE, s.r.o., ©2024; Turistické centrum Veselska, ©2024).

Doprava

Městem prochází dvě důležité silnice první třídy. Silnice I/55, která propojuje Olomoucký, Zlínský a Jihomoravský kraj. Silniční tah pokračuje až do sousedního Rakouska. Pro region je důležitá i silnice I/54, která spojuje Brněnsko s oblastí kolem Veselí nad Moravou a vede až na Slovensko do Nového Mesta nad Váhom.

Veselí nad Moravou leží na železniční trati spojující Brno a Uherské Hradiště, odkud trať pokračuje přes Vlárský průsmyk na Slovensko. Od koridoru se ve Veselí odděluje trať číslo 344, která pokračuje přes Myjavu do Nového Mesta nad Váhom.

V letních měsících využívají turisté k rekreaci lodní dopravu na Baťově kanále. V okolí města se nachází velké množství cyklostezek pro cykloturistiku (Hruban, 2022; WEBHOUSE, s.r.o., ©2024).

Obyvatelstvo

V současnosti žije ve Veselí nad Moravou 10 623 obyvatel. Průměrný věk je 45,5 let. Jako u většiny menších měst v Česku dochází ke stagnaci nebo mírnému úbytku obyvatelstva. Mladí lidé se stěhují za prací a studiem do větších měst. Vedení města s tímto trendem

bojuje výstavbou bytových domů a podporou bydlení pro mladé lidi (WEBHOUSE, s.r.o., ©2024).

Krizové řízení města

Struktura krizového řízení Veselí nad Moravou se skládá z bezpečnostní rady, krizového štábu, povodňové komise a dalších pověřených osob. Bezpečnostní rada ORP Veselí nad Moravou působí jako poradní orgán starosty pro přípravu na KS. V čele stojí starosta, který jmenuje ostatní členy této rady. Bezpečnostní rada ORP se skládá maximálně z osmi členů. Složení bezpečnostní rady ORP Veselí nad Moravou je znázorněno v Tabulce 1 (Ministerstvo vnitra České Republiky, 2016; WEBHOUSE, s.r.o., ©2024).

Tabulka 1 – Složení bezpečnostní rady ORP Veselí nad Moravou.

Jméno	Funkce
JUDr. PhDr. Petr Kolář, Ph.D.	starosta ORP – předseda bezpečnostní rady
Tomáš Nekarda	místostarosta
mjr. Ing. Bc. Stanislav Čermák	Policie ČR
Rostislav Prax	velící strážník městské policie
npor. Mgr. Petr Heinig	velitel požární stanice HZS JmK, Veselí nad Moravou
Jaroslav Charvát	velitel SDH
Bc. Anna Březovská	tajemnice bezpečnostní rady

(zdroj: Vlastní zpracování, WEBHOUSE, s.r.o., ©2024)

Obsah činnosti bezpečnostní rady ORP je určen v § 8 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Bezpečnostní rada ORP podle zmíněného paragrafu projednává a posuzuje následující věci:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení,
- krizový plán ORP,
- vnější havarijní plán, jestli je schvalován starostou ORP,

- finanční zabezpečení připravenosti ORP na MU nebo KS a jejich řešení ve svém správním obvodu,
- závěrečnou zprávu o hodnocení KS v rámci správního obvodu ORP,
- stav připravenosti složek IZS umístěných ve správním obvodu ORP,
- způsob informování obcí, právnických a fyzických osob s typem možného ohrožení ve správním obvodu ORP, s nachystanými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení a
- další dokumenty a záležitosti související s připraveností správního obvodu ORP na krizové situace a jejich řešení (Česko, 2000).

Krizový štáb ORP Veselí nad Moravou je pracovním orgánem starosty, který jej zřizuje a řídí. Bývá svoláván operativně starostou města. Slouží pro přípravu na KS a jejich řešení. Krizový štáb Veselí nad Moravou se skládá z členů bezpečnostní rady ORP Veselí nad Moravou a členů stálé pracovní skupiny krizového štábu. Mezi členy stálé pracovní skupiny se řadí tajemník krizového štábu, který je stejný jak u bezpečnostní rady ORP, další zaměstnanci městského úřadu Veselí nad Moravou a odborníci podle charakteru MU nebo KS (WEBHOUSE, s.r.o., ©2024; Richter, 2018).

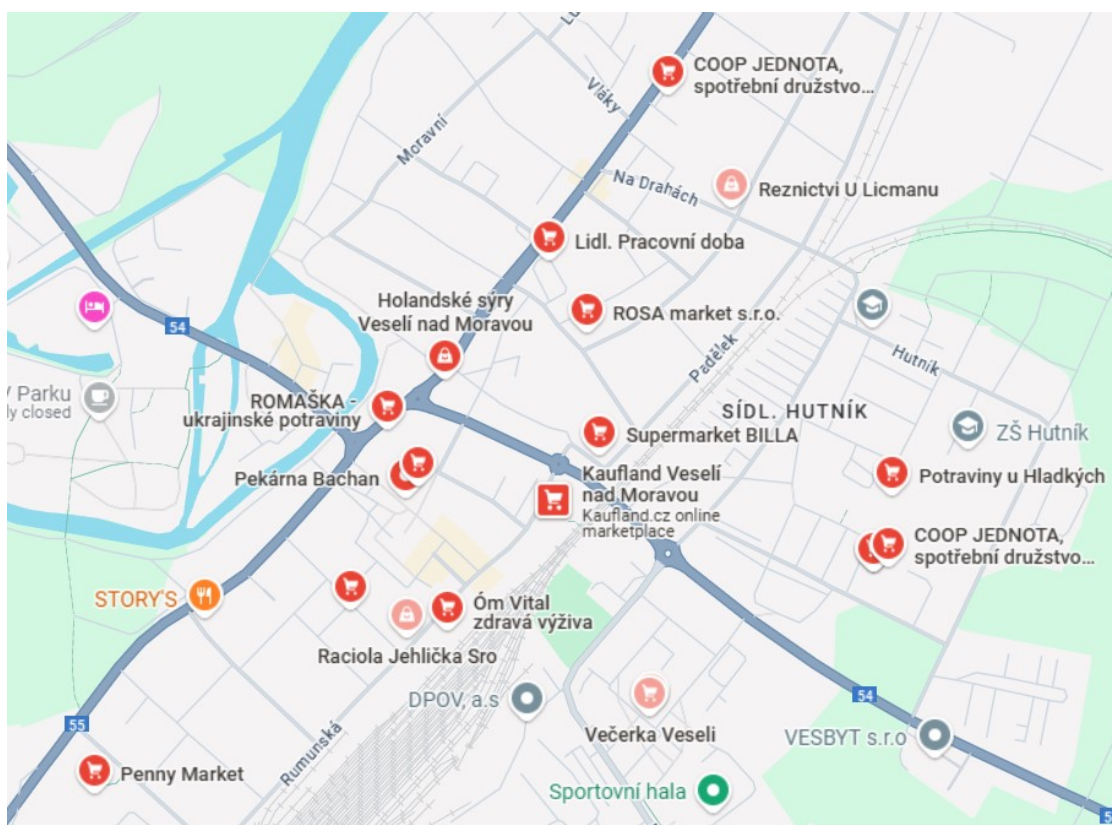
5.2 Zásobování potravinami za normálních podmínek

Ve Veselí nad Moravou se nachází velké množství obchodů, včetně čtyř supermarketů s širokým sortimentem, které za běžných podmínek dostatečně pokrývají potřeby obyvatel. Za nákupy potravin sem často dojíždějí také obyvatelé okolních obcí. Ve městě se nacházejí následující obchodní prodejny:

- supermarket Penny Market – supermarket se nachází na Masarykově třídě 1657 vedle stavebnin PRO-DOMA,
- supermarket Kaufland – supermarket sídlí na adrese Stolařská 1758 vedle železniční tratě,
- supermarket Billa – supermarket sídlí na adrese Chaloupky 585 naproti Kauflandu,
- supermarket Lidl – supermarket se nachází na Masarykově třídě 170 u silnice I/55,

- potraviny COOP Jednota SD Hodonín – prodej potravin, ovoce, zeleniny, mléčných výrobků, pečiva, masa a masných výrobků, prodejna sídlí na Masarykově třídě 1556 vedle sportovního areálu Orelské jednoty Veselí nad Moravou,
- potraviny ROSA market s. r. o. – prodej potravin, ovoce, zeleniny, pečiva, mléčných a masných výrobků, obchod se nachází na adrese Chaloupky 528 v blízkosti supermarketu Lidl,
- potraviny ROMAŠKA – prodejna specializovaná na prodej ukrajinských potravin, obchůdek se nachází na adrese Masarykova třída 128,
- prodejna zdravé výživy Sluníčko – prodej zdravých potravin pro osoby s různými typy diet, prodej ekodrogerie a ekokosmetiky, obchůdek sídlí na adrese Sokolovská 1344 v centru města,
- prodejna zdravé výživy Óm Vital – prodej potravin ve veganské a raw kvalitě, prodej ekodrogerie, prodejna se nachází na adrese Národních mučedníků 1772 v blízkosti autobusového nádraží,
- potraviny COOP Jednota SD Hodonín – prodej potravin, ovoce, zeleniny, mléčných výrobků, pečiva, masa a masných výrobků, obchod se nachází vedle parku Petra Bezruče na adrese Komenského 752,
- obchod Potraviny u Hladkých – prodej potravin, novin, časopisů a tabákových výrobků, obchod se nachází na adrese Hutník 4651/3 v blízkosti základní školy Hutník,
- potraviny COOP Jednota SD Hodonín – prodej potravin, ovoce, zeleniny, mléčných výrobků, pečiva, masa a masných výrobků, potraviny se nachází na adrese Hutník 1459 ve stejné budově jako fitcentrum Prostěfitko,
- obchod Večerka Veselí – vietnamská večerka se smíšeným zbožím, prodejna sídlí u polikliniky na ulici Kollárova 1233,
- pekárna Pekařství Nikl – prodej čerstvého pečiva a zákusků, pekárna se nachází na adrese Svatoplukova 1650 naproti drogerie Teta,
- pekárna Bachan – prodej čerstvého pečiva, prodejna sídlí na adrese Sokolovská 1346 u náměstí Míru naproti pošty,

- obchod Holandské sýry Veselí nad Moravou – prodej holandských sýrů a jiných pochutin, prodejna sídlí na adrese Chaloupky 140 nedaleko kostela Panny Marie,
- řeznictví a uzenářství Libor Ličman – prodej masa a masných výrobků, řeznictví sídlí na adrese Na Drahách 445,
- prodejna masa a uzenin MAKOVEC – prodej masa, masných výrobků a sýrů, prodejna se nachází na adrese Stolařská 1758 v budově supermarketu Kaufland a
- obchod Raciola – prodej drůbežích specialit, ryb, sýrů, polotovarů, mražených hotových jídel a mražené zeleniny, prodejna se nachází na adrese Národních mučedníků 760 u autobusového nádraží (Google maps, ©2025).

Obrázek 3 – Mapa obchodů ve Veselí nad Moravou.

(zdroj: Google maps, ©2025)

Všechny prodejny potravin se nachází v centru města a blízkém okolí, což může být problémem v dostupnosti pro obyvatele, kteří žijí v okrajových částech města Milokošť a Zarazice, kde nesídlí ani jeden obchod s potravinami.

Ve Veselí nad Moravou mohou obyvatelé k nakupování potravin využít dva online supermarkety, které zde poskytují rozvoz zboží až do domu. Patří mezi ně Košík a Rohlík.

Jejich služby jsou téměř totožné, jen se liší ceny za provedené služby (Rohlik.cz, ©2025; Košík.cz, ©2015-2025).

5.3 Analýza zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě ve Veselí nad Moravou

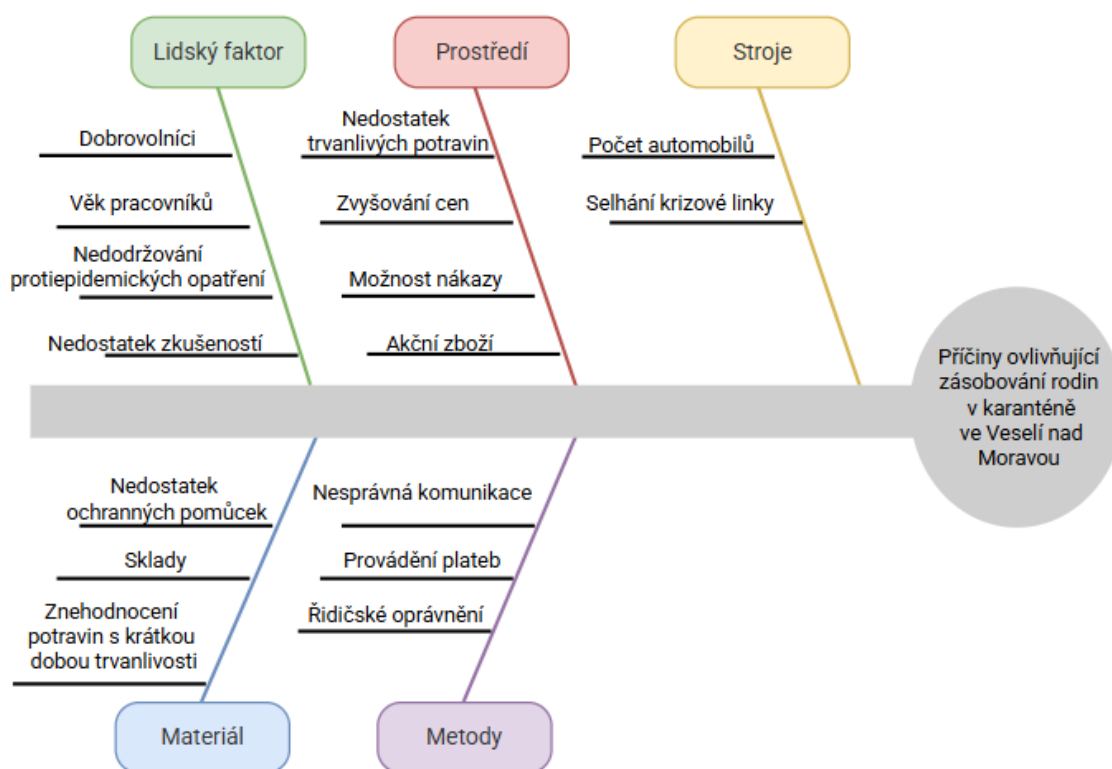
Analýza rizik je proces identifikace a hodnocení možných potencionálních nežádoucích událostí, které mohou mít negativní dopad na organizaci. Důvodem provádění analýzy rizik je porozumět povaze nežádoucích důsledků na zkoumaný jev. U hrozeb, jejichž riziko překračuje snesitelnou hranici, se zavádí opatření, která mají zmírnit výskyt nebo dopad dané hrozby. Rizika se dají podle analýzy rizik identifikovat a zmírnit, ale nelze se jim úplně vyhnout (Ostrom, 2019; Hayes, 2025).

5.3.1 Analýza rizik pomocí Ishikawa diagramu

Problematika zásobování potravinami pro rodiny v karanténě z pohledu zajišťování městem bude analyzována pomocí Ishikawa diagramu. Ishikawa diagram je kauzální diagram, který se používá k identifikaci a vizualizaci možných příčin určitého problému. Řešený problém je znázorněn v hlavě ryby a jednotlivé kosti tvoří potencionální příčiny vzniku problému. Příčiny se mohou dělit až do osmy skupin. Podle anglického pojmenování se skupiny označují jako 8M (Hayes, 2023; Ostrom, 2019).

Do osmi skupin patří následující příčiny:

- man power (lidé) – zapříčiněno lidmi,
- methods (metody) – zapříčiněno pravidly, směrnicemi, normami nebo jinými právními předpisy,
- machines (stroje) – zapříčiněno stroji, výpočetní technikou nebo jinými nástroji,
- materials (materiály) – zapříčiněno vadou nebo vlastností materiálu,
- measurements (měření) – zapříčiněno nehodným nebo špatným měřením,
- mother nature (prostředí) – zapříčiněno vlivem prostředí,
- management – zapříčiněno nesprávným řízením a
- maintenace (údržba) – zapříčiněno špatnou údržbou (Novák, © 2016-2025).

Obrázek 4 – Ishikawa diagram zásobování.

(zdroj: Vlastní zpracování)

Lidský faktor

Pomoc se zásobováním zajišťovali především dobrovolníci ve svém volném čase, přičemž nejprve museli splnit své pracovní či studijní povinnosti. Jelikož se na pomoci nejvíce podíleli skauti z místního oddílu, byl poměrně velkým problémem věk dobrovolníků. Jednalo se především o náctileté kluky a holky, kteří ještě neměli řidičský průkaz důležitý pro rozvoz potravin. Dalším problematickým bodem bylo nedodržování protiepidemických opatření obyvatel města hlavně v supermarketech, kde dobrovolníci obstarávali nákupy. Do doby pandemie covid-19 se v novodobé historii ČR neobjevil tak vysoký počet nařízených karantén. Šlo o něco nového, s čím neměli lidé zkušenosti, a proto mohli mít dobrovolníci problémy s řešením některých situací. Mohli ohrozit své zdraví nebo dovoz potravin pro osoby v karanténě.

Prostředí

Kvůli předzásobování domácností došlo ve Veselí nad Moravou k mírným výpadkům především trvanlivých potravin a drogerie. Stejný problém byl zaznamenán také u Jihomoravské potravinové banky. Problémem pro některé obyvatele bylo zvyšování cen

potravin. Se zvyšováním cen potravin souvisí i další důvod narušování plynulosti zajišťování potravin pro rodiny v karanténě. Protože se ve Veselí nad Moravou nachází čtyři supermarkety s velkým výběrem potravin v akčních slevách, diktovali si především senioři, co chtějí nakoupit v jednotlivých obchodech, aby ušetřili. I při striktním dodržování protiepidemických opatření docházelo k onemocnění některých dobrovolníků.

Stroje

Pro zabezpečení logistiky zásobování pro osoby v karanténě je nezbytnou součástí dopravení potravin k žadateli o pomoc. Problém s nedostatkem automobilů zajišťující tuto službu má přímý dopad na účinnost pomoci. V období první vlny pandemie mohlo kvůli zvýšenému zájmu o poskytování informací docházet k obsazení krizové linky a čekání na operátora, což mohlo vést k nedodržování karanténních opatření.

Materiál

S nedostatkem ochranných pomůcek a dezinfekce se potýkala celé ČR. Dobrovolníci obstarávající pomoc byli závislí na používání roušek, gumových rukavic a dezinfekce, aby předešli šíření nemoci a aby nezkolaboval systém zásobování. K dalším rizikům se řadí nedostatečně velký skladovací prostor a znehodnocení potravin s krátkou dobou trvanlivosti, jako je například ovoce nebo čerstvé pečivo.

Metody

Největší problémy nastaly u provádění plateb při bezkontaktním předávání nákupů hlavně u seniorů, kteří nepoužívají internetové bankovníctví nebo kreditní kartu. K rozvozu nákupů bylo zapotřebí mobilních automobilů, ale mezi dobrovolníky bylo hodně mladých lidí, kteří ještě neměli řidičský průkaz a nemohli potraviny rozvážet. Docházelo i k nesprávné komunikaci mezi operátory krizové linky a lidmi, kteří v terénu obstarávali zásobování. Špatná komunikace ztěžuje práci a vzniká chaos.

Řešení vzniklých problémů při zásobování rodin v karanténě

První potvrzené případy nakažení covidem-19 se objevily v ČR začátkem března 2020. Podle starosty města pana Koláře zřídilo vedení města v této době krizové centrum, které fungovalo permanentně přes celý den. Součástí krizového centra byla telefonní linka, kam mohli lidé volat pro získání informací a žádat o dovoz potravin nebo jiných nezbytných věcí do svých domácností. V krizovém centru pracovali především dobrovolníci z řad mladých lidí. Nejvíce se na zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě

podíleli členové z místního skautského oddílu a členové sportovních oddílů. Organizace dobrovolníků probíhala převážně přes sociální síť Facebook.

Zásobovací pomoc využívali obyvatelé města hlavně v prvních dvou měsících pandemie. Na krizovou linku se obraceli především senioři, kteří žijí daleko od svých rodin. V dalších vlnách pandemie zájem seniorů opadl, ale přibýlo žádostí osob, které se dostaly do karantény a nedokázaly si zajistit dodávky základních potravin. Dobrovolníci nedonášeli nákupy pouze lidem v karanténě ale i lidem, kteří se báli vycházet ze svých obydlí. Nejvíce se nákazy a kontaktu s lidmi obávali již zmínění senioři. O pomoc v tomto období požádalo 67 domácností. Podle sčítání lidu z roku 2021 bylo ve Veselí nad Moravou evidováno 1949 domácností, z toho vyplývá, že o dovoz potravin požádalo 3,4 % domácností. Jelikož tuto službu využívali dlouhodobě i senioři, kteří nebyli v karanténě, museli dobrovolníci do těchto domácností dovážet nákupy opakovaně. Po dobu první vlny pandemie bylo denně vyřízeno 15 až 20 žádostí o pomoc se zásobováním nezbytných věcí pro přežití žadatelů.

Na vzniklé problémy se snažilo vedení reagovat jednoduchými řešeními, jelikož patřily k neefektivnějším. Velkou výhodou byla ochota dobrovolníků, kteří se do pomoci zapojili. Poskytovali vlastní auta, obstarávali si roušky a snažili se pomáhat, jak nejvíce mohli.

Pro rozvoz nákupů byly vytvořeny týmy po dvou lidech. Tým vždy obsahoval osobu s řidičským průkazem, aby byla zabezpečena plynulost rozvážení. K takové osobě byl většinou přiřazen člen ze skautského oddílu. Řidič poskytnul pro rozvoz své vlastní auto nebo mu bylo přiděleno auto z vozového parku města. I přes nezkušenost s podobnou situací nedocházelo k velkým komplikacím a vzniklé problémy se dařilo rychle vyřešit. Možnost nakažení dobrovolníků se vedení města snažilo mírnit ochrannými pomůckami, dezinfekcí, pravidelným čištěním používaných automobilů a dodržováním protiepidemických opatření. Nákupy byly předávány bezkontaktně po telefonické domluvě. Při nedostatku roušek si během první vlny pandemie nosili dobrovolníci vlastní ušité roušky. U dobrovolníků byla pravidelně měřena teplota a sledovány možné příznaky nemoci. Jedinci s podezřením na nemoc, byli okamžitě vyřazeni ze zásobování, aby neohrozili fungující systém. Jelikož město nedisponuje dostatkem skladovacích prostor, byla zvolena strategie dovozu potravin přímo z obchodu do domácnosti. Největším problémem bylo provedení plateb za nákupy. Proto vedení města ze svého rozpočtu vyhradilo peníze pro realizaci nákupů. Lidé s internetovým bankovníctvím mohli za své

nákupy platit online na účet města. Ostatním byly vytvořeny tzv. otevřené účty, které museli po skončení karantény zaplatit.

Podle starosty patřili k nerizikovějším zájemcům o pomoc se zásobováním lidé v pozdním důchodovém věku, kteří měli problémy i s telefonickou komunikací a sehnáním pomoci. Tito senioři byli odkázáni pouze na informace z televize a místního rozhlasu.

Kdyby znovu nastala situace podobná jako během pandemie covid-19, neváhalo by vedení města s obdobnou pomocí.

5.3.2 Analýza rizik pomoci softwaru RISKAN

Software RISKAN je rizikový kalkulátor pracující jako serverová verze, je tedy přístupný přes internetový prohlížeč. Využívá se v oblasti krizového řízení. Aby mohla být zpracována analýza rizik, musí se první určit aktiva, hrozby a zranitelnost jednotlivých aktiv. K zadaným ukazatelům se přiřadí hodnoty. Analýza může být ovlivněna subjektivním názorem vyhotovitele při rozdělování hodnot pro konkrétní hrozby a aktiva (T-soft, ©2017).

Ve vytvořených číselnících byly aktivům přiděleny následující hodnoty:

Tabulka 2 – Hodnoty pro aktiva.

Hodnota aktiva	
0	Žádná
1	Nízká
2	Střední
3	Vysoká

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

Mezi aktiva byly zařazeny různé druhy domácností, které se nachází v karanténě. Mezi tyto druhy patří lidé do 65 let žijících samostatně, rodiny s dětmi, samoživitelé, seniorské páry nad 65 let a senioři nad 65 let žijící sami. Do druhého typu aktiv patří rozvážeci potravin, domácí zvířata a potraviny.

Hrozbám byly přiřazeny podle vytvořeného číselníku následující hodnoty:

Tabulka 3 – Hodnoty pro hrozby.

Pravděpodobnost hrozby	
0	Žádná
1	Zanedbatelná
2	Nízká
3	Střední
4	Vysoká
5	Velmi vysoká
6	Jistá

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

Hodnoty pro zranitelnost byly přiděleny podle následujícího číselníku:

Tabulka 4 – Hodnoty pro zranitelnost aktiva.

Zranitelnost aktiva	
0	Zanedbatelná
1	Velmi nízká
2	Nízká
3	Střední
4	Vysoká
5	Velmi vysoká

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

Aktiva

Aktiva jsou podle číselné škály hodnocena od 0 pod 3, kde číslo 0 značí hodnotu aktiva jako zanedbatelnou a naopak číslo 3 je hodnota vysoká. Jelikož má na světě nevyšší hodnotu lidský život, je všem druhům domácností a rozvážečům přidělena hodnota 3.

Tabulka 5 – Tabulka aktiv.

Zkratka	Ukótít popísky	Název	Hodnota	Poznámka
AKTIVA - CELKEM			3	
1		Rodiny	3	
1.1		Žijící sami	3	
1.2		Rodina s dětmi	3	
1.3		Samoživitel/ka	3	
1.4		Seniorský pár	3	
1.5		Osamocení senioři	3	
2		Ostatní	3	
2.1		Rozvážeči	3	
2.2		Domácí zvířata	2	
2.3		Potraviny	2	

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

Hrozby

Následující tabulka ukazuje významnost hrozeb.

Tabulka 6 – Tabulka hrozeb.

Zkratka	Uvolnit popísky	Název	Hodnota	Poznámka
HROZBY - CELKEM			5	
1		Ekonomické hrozby	4	
1.1		Zvýšení cen potravin	4	
1.2		Inflace	3	
1.3		Omezení příjmu domácnosti	2	
2		Technické	4	
2.1		Problémy s online komunikací	4	
2.2		Online platby	1	
3		Lidský faktor	5	
3.1		Nezájem dobrovolníků	2	
3.2		Nedodržování opatření	5	
3.3		Malé zásoby potravin	2	
3.4		Vyčerpání	5	
4		Prostředí	2	
4.1		Narušení dopravy	2	
4.2		Nedostatek potravin na trhu	2	
4.3		Znehodnocení potravin	2	

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

Pro analýzu byly vybrány hrozby, jimž se přiřadila hodnota pravděpodobnosti vzniku hrozby z Tabulky 3. Tabulka 3 znázorňuje škálu od 0 po 6, kde 0 znamená mizivou pravděpodobnost možnosti a 6 označuje jistou pravděpodobnost konkrétní hrozby.

Zranitelnost

Následující tabulka zobrazuje přiřazení hodnot zranitelnosti aktiv k jednotlivým hrozbám.

Tabulka 7 – Přehled hodnocení zranitelnosti.

 T-SOFT			Aktiva		AKTIVA - CELKEM																		
					Rodiny		Žijící sami		Rodina s dětmi		Samoživitelka		Seniorský pár		Osamocení senioři		Ostatní		Rozvážeči		Domáci zvířata		Potraviny
Hodnoty aktiv			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
					Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká
Hrozby			Pravděpodobnost																				
HROZBY - CELKEM			5	velmi vysoká	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
1	Ekonomicke hrozby	4	vysoká	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
1.1	Zvýšení cen potravin	4	vysoká	5	5	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
1.2	Inflace	3	střední	4	4	3	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	
1.3	Omezení příjmu domácnosti	2	nízká	5	5	4	4	5	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
2	Technické	4	vysoká	5	5	0	1	1	5	5	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.1	Problémy s online komunikací	4	vysoká	4	4	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.2	Online platby	1	zanedbatelná	5	5	0	1	1	5	5	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	Lidský faktor	5	velmi vysoká	5	3	2	3	2	2	2	2	2	5	5	1	0	1	0	0	0	0	0	
3.1	Nezájem dobrovolníků	2	nízká	2	2	2	2	2	2	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.2	Nedodržování opatření	5	velmi vysoká	5	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.3	Malé zásoby potravin	2	nízká	3	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3.4	Vyčerpání	5	velmi vysoká	4	2	0	0	1	2	2	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	Prostředí	2	nízká	4	2	1	1	2	2	2	4	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.1	Narušení dopravy	2	nízká	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.2	Nedostatek potravin na trhu	2	nízká	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.3	Znehodnocení potravin	2	nízká	4	2	1	1	2	2	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

Zranitelnost je propojení mezi aktivem a hrozbou. Znamená to, jak hrozba působí na konkrétní aktivum. Pro zranitelnost byla vybrána číselná škála od 0 do 5, kde 0 znamená nulovou interakci mezi hrozbou a aktivem. Pro hodnotu 5 je naopak interakce velmi vysoká.

Výsledná data

Následující tabulka zobrazuje výsledná data analýzy. Ukazuje výsledná rizika pro určené hrozby.

Tabulka 8 – Výsledná rizika.

 RIZIKOVÝ KALKULÁTOR 			Aktiva		AKTIVA - CELKEM															
Hodnoty aktiv		3			3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2				
Generátor grafů Export do XML					Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	Vysoká	
Hrozby					Pravděpodobnost															
HROZBY - CELKEM					5	velmi vysoká	75	60	48	48	60	48	48	48	75	75	4	16		
1	Ekonomické hrozby				4	vysoká	60	60	48	48	60	48	48	48	48	48	0	0		
1.1	Zvýšení cen potravin				4	vysoká	60	60	48	48	60	48	48	48	48	48	0	0		
1.2	Inflace				3	střední	36	36	27	18	36	18	36	18	18	18	0	0		
1.3	Omezení příjmu domácnosti				2	nízká	30	30	24	24	30	24	30	18	18	18	0	0		
2	Technické				4	vysoká	48	48	0	3	3	48	48	3	3	3	0	0		
2.1	Problémy s online komunikací				4	vysoká	48	48	0	0	0	48	48	0	0	0	0	0		
2.2	Online platby				1	zanedbatelná	15	15	0	3	3	15	15	3	3	3	0	0		
3	Lidský faktor				5	velmi vysoká	75	30	12	18	15	30	30	75	75	4	0			
3.1	Nezájem dobrovolníků				2	nízká	12	12	12	12	12	12	12	4	0	4	0			
3.2	Nedodržování opatření				5	velmi vysoká	75	0	0	0	0	0	0	75	75	0	0			
3.3	Malé zásoby potravin				2	nízká	18	18	12	18	12	12	12	12	12	12	4	0		
3.4	Vyčerpání				5	velmi vysoká	60	30	0	0	15	30	30	60	60	0	0			
4	Prostředí				2	nízká	16	12	6	6	12	12	12	16	0	4	16			
4.1	Narušení dopravy				2	nízká	6	6	6	6	6	6	6	4	0	4	0			
4.2	Nedostatek potravin na trhu				2	nízká	6	6	6	6	6	6	6	0	0	0	0			
4.3	Znehodnocení potravin				2	nízká	16	12	6	6	12	12	12	16	0	0	16			

(zdroj: Vlastní zpracování, RISKAN)

V konečné tabulce jsou vyjádřeny výsledné hodnoty rizik, které byly vypočítány v softwaru RISKAN. Z výsledků je patrné, že zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě nejvíce ohrožují hrozby způsobené lidským faktorem na rozvážce potravin a dalších nezbytných věcí. Když se rozvážec nakazí, může také nakazit zdravé lidi, s kterými přišel do kontaktu. Nově nakažení jedinci by museli také do karantény a vnikla by větší poptávka na pomoc se zásobováním pro osoby v karanténě. V takovém případě by mohlo dojít k dominovému efektu, který může vést až k narušení dodávek potravin v dané lokalitě. Ekonomické hrozby nejvíce působí na rodiče samoživitele, kteří s jedním platem musí uživit sebe i své děti. Při pobytu v karanténě vypadává jediný příjem peněz. Dosti podobně jsou na tom i lidé žijící sami. Jejich výhodou je, že mají zodpovědnost jen sami za sebe. Zvyšování cen potravin se dosti citelně dotýká i seniorů. U nich však nedochází z důvodu státních důchodů k výpadkům příjmů domácnosti jako u pracujících lidí. Technické hrozby na osoby v karanténě působí s minimálním dopadem. V současnosti už umí naprostá většina populace zvednout telefon a zavolat si o pomoc. Hrozby zapříčiněné prostředím mají na aktiva také malý dopad. Při narušení dopravy nebo nedostatku některého druhu potravin je současný trh schopný velmi rychle reagovat a najít jiného dodavatele nebo nahradit potravinu adekvátní alternativou.

6 NAVRŽENÍ MOŽNOSTÍ ZÁSOBOVÁNÍ POTRAVINAMI PRO RODINY V KARANTÉNĚ VE MĚSTĚ VESELÍ NAD MORAVOU

Následující kapitola se bude věnovat možnostem zásobování pro rodiny v karanténě. Pomoc se zásobováním potřebovali obyvatelé Veselí nad Moravou především během pandemie covid-19. Největší zájem o dovoz nákupů byl v první vlně pandemie v březnu a dubnu roku 2020. Obyvatelé města mohli využít následující možnosti:

- využití online supermarketů,
- předzásobit se potravinami na období karantény,
- vzájemná pomoc mezi obyvateli,
- pomoc od města Veselí nad Moravou a
- pomoc od potravinové banky.

Využití online supermarketů

Jelikož podle dat Českého statistického úřadu bylo v roce 2024 připojeno k internetu téměř 90 % domácností, je využití online supermarketů snadno přístupným způsobem zásobování rodin v karanténě. Zde jsou opět ohroženou skupinou senioři, kteří mohou mít problém pracovat s moderními technologiemi (ČSÚ, 2025).

Ve Veselí nad Moravou poskytují svoje služby dva online supermarkety. Nákupy zde rozváží kurýři od firem Košík a Rohlík. Po registraci na jejich webových stránkách mohou obyvatelé města vybírat s velkého množství potravin, nápojů, drogerie, kosmetiky, tabákových výrobků, výživy a potřeb pro malé děti, krmiva pro různé druhy běžných domácích mazlíčků a z volně prodejných léků nebo zdravotnických pomůcek. Potraviny zde najdou i lidé, kteří mají zdravotní problémy a musí dodržovat speciální diety.

Služby obou supermarketů jsou téměř stejné, jen se liší ceny u prováděných služeb. U Košíku musí lidé objednat zboží za minimálně 749 Kč a poplatky za doručení se pohybují v rozmezí od 0 Kč do 79 Kč podle denní doby doručení, ceny objednávky a adresy doručení objednávky. U Rohlíku musí být minimální objednávka také 749 Kč a poplatky za doručení se pohybují od 0 Kč do 99 Kč podle stejných kritérií jako u Košíku (Rohlik.cz, ©2025; Košík.cz, ©2015-2025).

Výhodou zabezpečení zásobování přes online supermarkety je, že lidé v karanténě mohou svůj nákup uhradit pomocí online platby přes internet a vyhnout se kontaktu

s kurýrem při platbě hotovostí nebo kartou na místě. Podmínkou k objednávání z online obchodů je připojení k internetové síti. Během pandemie covid-19 oba supermarkety vyzývaly své zákazníky, aby dali skutečnost, že jsou v karanténě e-shopu vědět a provedli právě platbu online. Kurýři tak mohli provést bezkontaktní předání nákupu a minimalizovat šíření nákazy. Kurýři byli od zaměstnavatelů vybaveni ochrannými prostředky a gelovou dezinfekcí, kterou museli používat před i po každém předání nákupu. Důležitou součástí dovozu nákupů je, aby kurýři dodržovali všechna protiepidemická nařízení, měřili si pravidelně teplotu a pravidelně se testovali, aby nedocházelo k šíření nákazy mezi ostatní lidi. Na konci každé směny byly vyčištěny i jednotlivé automobily (Mareš, 2020).

Předzásobit se potravinami na období karantény

Během pandemie covid-19 se doba karantény několikrát změnila. Od března 2020 do podzimu téhož roku trvala karanténa 14 dní. Po dobu následujících 12 měsíců se doba karantény snížila na 10 dní, její ukončení bylo podmíněno negativním PCR testem a absencí příznaků. Karanténa trvající 10 dní byla nejdéle trvající karanténou během pandemie, proto se bude následující část práce zaměřovat na navržení potřebného množství potravin pro jednu osobu na deset dní. Je důležité se uvědomit, že potřeby jednotlivých osob se liší. Dospělý jedinec sní více než dítě. Pro předzásobení potravinami je nutné definovat pro jednotlivé kategorie osob denní příjem kalorií. Podle tabulek by měl denní příjem dospělého muže činit 2800 kcal. Dospělá žena by měla za den přijmout 2400 kcal a dítě školního věku by mělo přijmout denně 2200 kcal. V praxi to vypadá tak, že dospělý člověk sní během dne zhruba 2 kg jídla (Jak dlouho trvá karanténa a jak se liší od izolace, 2021; Zelman a Braverman, 2024)

Do nákupního košíku by měly patřit potraviny s dlouhou dobou trvanlivosti, které nejsou náročné na skladování. K nejvhodnějším potravinám na skladování se řadí:

- těstoviny,
- bílá rýže,
- luštěniny,
- konzervovaná jídla,
- kořenová zelenina,
- brambory,

- olej,
- med,
- mražené maso,
- mražená zelenina,
- sušené ovoce,
- cukr, sůl, koření a
- ovesné vločky.

Pro skladování výše uvedených surovin bude stačit chladné suché místo bez přístupu slunečního světla. Výjimku tvoří mražené věci, které ke svému skladování potřebují mrazák. Domácnosti si musí vymezit dostatečně velký skladovací prostor. Možnost skladování většího počtu potravin se lépe realizuje v rodinných domech, kde jsou součástí obydlí sklepy, komory, dílny nebo zahradní domky (Samuely, 2021).

V tomto odstavci bude uveden ilustrativní nákupní seznam na deset dní, bude se skládat především z potravin, které mají při správném skladování dlouhou dobu trvanlivosti. Seznam potravin je však velmi individuální podle věku, pohlaví, chuti, plánovaných jídel nebo zdravotního stavu (diabetici, bezlepková dieta a jiné). Do seznamu tedy patří následující položky:

- mouky – v zásobě by měla mít domácnost zhruba 1,5 kg hladké, polohrubé i hrubé mouky na 10 dní, množství mouky bude vyšší, pokud si domácnost peče vlastní pečivo,
- pečivo – pecen baleného trvanlivého chleba nebo 2 balení toustového chleba a k tomu balení krekrů, pečivo se dá zamrazit, aby vydrželo déle nebo ho dát rozpéct, když už není úplně čerstvé,
- suché těstoviny – na jednu porci se doporučuje okolo 100 g v suchém stavu, proto by mělo stačit 1 kg těstovin pro jednu osobu,
- bílá rýže – v uzavřeném balení má životnost i několik let,
- luštěniny – zdravá část potravy, která vydrží dlouhodobě skladovaná jak v konzervách, tak i v nerozdělaných baleních, lze vybírat z velkého množství luštěnin, jako jsou například hrách, čočka, fazole, cizrna, pohanka nebo sója,

- konzervovaná jídla – výborná věc díky dlouhé době trvanlivosti, v současnosti lze koupit konzervované maso, ryby, zeleninu, ovoce nebo hotová jídla,
- ovoce a zelenina – využít možnosti nákupu sušeného ovoce, kořenové zeleniny, mražené zeleniny nebo konzervované zeleniny,
- mléko a mléčné výrobky – je doporučeno 3 litry mléka pro osobu na 10 dní, 6 jogurtů a různé druhy smeteny, podle plánovaných jídel na období karantény,
- vejce – počet vajec je taky velmi individuální, ale 10 kusů by mělo stačit, vejce se mohou při vhodných skladovacích podmínkách skladovat až 5 týdnů,
- semínka a ořechy – mají vysoké nutriční hodnoty a dlouhou dobu trvanlivosti a
- maso – vhodné skladovat mražené, vakuované nebo konzervované (Co nakoupit na týden aneb jak v klidu zvládnout „zákaz vycházení“, © 2021-2025; Grosmanová, 2020).

Uvedený seznam je pouze ilustrativním výčtem nezbytných surovin nebo potravin s dlouhou dobou spotřeby. Slouží pouze jako návod. Množství a výběr jednotlivých potravin pro danou domácnost je závislý na počtu a věku členů rodiny. Při nákupu věcí na období karantény by měli lidé myslet i na zásoby léků, zdravotnických pomůcek, krmiva pro domácí mazlíčky nebo hospodářská zvířata a hygienických potřeb.

Vzájemná pomoc mezi obyvateli

Jelikož je Veselí nad Moravou poměrně malé město a mezi lidmi jsou udržovány většinou velmi dobré sousedské vztahy, pomáhali si se zásobováním obyvatelé navzájem. V jiných případech obstarávali nákupy pro osoby v karanténě spolupracovníci, kamarádi nebo rodinní příslušníci, kteří žijí na jiné adrese. Domluva mezi lidmi probíhala především telefonicky nebo přes sociální sítě. Soused obstaral nákup potřebných věcí a bezkontaktně jej předal svému sousedovi v karanténě. Vše bylo podmíněno dodržováním aktuálních protiepidemických opatření během provádění nákupu a jeho předání.

Pomoc od města Veselí nad Moravou

Během března roku 2020 byla ve Veselí nad Moravou spuštěna krizová telefonní linka, kam mohli lidé volat o informace a žádat o dovoz potravin nebo jiných nezbytných věcí do svých domácností.

Podle starosty města pana Koláře využívali tuto službu obyvatelé města hlavně v prvních dvou měsících pandemie covid-19. V dalších vlnách pandemie zájem o pomoc města opadl. Dobrovolníci nedonášeli nákupy pouze lidem v karanténě ale i lidem, kteří se báli vycházet ze svých obydlí. Nejvíce se nákazy a kontaktu s lidmi obávali senioři.

Průběh žádosti začínal telefonátem na krizovou linku s konkrétním seznamem věcí, které je potřeba koupit. Operátor si zapsal nákupní seznam plus iniciály volajícího, jeho adresu a kontakt. Potřebné informace předal dobrovolníkům, kteří vytvořili týmy po dvou nebo třech lidech. Takový tým obstaral nákup potravin, léků nebo hygienických potřeb a doručil jej na adresu žadatele, kde provedl bezkontaktní předání. Celý proces probíhal za dodržování aktuálních protiepidemických opatření. Týmy byly vybaveny ochrannými pomůckami a gelovou dezinfekcí.

Vedení města je připravené poskytnout obdobnou pomoc, kdyby nastala podobná KS někdy v budoucnosti.

Pomoc od potravinové banky

Kdyby se některá z rodin vlivem pandemie covid-19 nebo jiné situace dostala do nouze, může požádat o pomoc pro zabezpečení potravinové bezpečnosti potravinovou banku. Právě během pandemie stoupl počet žádostí o pomoc potravinových bank o více než polovinu. Na území ČR funguje Česká federace potravinových bank. Potravinové banky pracují na principu solidarity. Cílem je darované potraviny uskladnit a přerozdělit mezi charitativní nebo humanitární organizace, které je předávají potřebným lidem. V současnosti v ČR působí 15 potravinových bank. Pro obyvatele Veselí nad Moravou je zásadní potravinová banka pro Brno a Jihomoravský kraj.

Osoby v nouzi, které by chtěly požádat o potravinovou pomoc, se obrátí na sociálního pracovníka nebo na neziskovou organizaci. Ve Veselí nad Moravou mohou lidé žádat o pomoc Charitu Veselí nad Moravou. Pokud osoba získá doporučení, že má nárok na čerpání pomoci, dostaví se s potvrzením na výdejní místo. Výdejní místo se nachází v budově městského úřadu, odkud si může odnést pomoc v podobě potravinových balíčků (Cadriková, 2021; Potravinové banky, © 2025).

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zaměřila na téma zajištění zásobování potravinami pro rodiny v karanténě. Zabývala se zkušenostmi získanými během pandemie covid-19 ve městě Veselí nad Moravou. Pandemie představovala obrovské zatížení především pro zdravotnictví, ale také pro logistiku potravin, hygienických potřeb, ochranných pomůcek a dalších nezbytných věcí. Základem úspěšného zásobování pro rodiny v karanténě je volba koordinovaného přístupu a zajištění informovanosti obyvatelstva o průběhu krizové situace. Pandemie covid-19 ukázala, jak velkou roli v podobných krizových situacích hraje potravinová bezpečnost, krizové řízení a solidarita mezi lidmi.

Bakalářská práce byla rozdělena do dvou částí. Začátek teoretické části se věnoval vymezení potravinové bezpečnosti, základním pilířům potravinové bezpečnosti a jejímu začlenění do bezpečnostního systému České republiky. Dále bylo v práci rozebráno téma krizová situace a s ní spojené krizové stavy. Druhá polovina teoretické části se věnovala veřejnému zdraví, karanténě a povinnostem, které byly osoby v karanténě povinny během pandemie covid-19 dodržovat. V závěru byla přiblížena problematika týkající se onemocnění covid-19 a jeho vliv na život lidí v České republice. Hlavním přínosem teoretické části bylo vymezení pojmů a uvedení do problematiky, kterou se zabývala praktická část.

V úvodu praktické části bylo popsáno město Veselí nad Moravou a jeho krizové řízení. Na popis města navazují možnosti zásobování potravinami za normálních podmínek. Dále byla provedena analýza rizik a identifikace rizikových faktorů pomocí Ishikawa diagramu k problematice zajišťování zásobování potravinami pro rodiny v karanténě ve Veselí nad Moravou. Následoval popis řešení problémů ze strany krizového řízení města. Analýza ukázala, že i přes snahy státních i místních institucí nastaly během pandemie problémy s přístupem k potravinám a bez dobrovolnické činnosti by nebyly pokryty potřeby nejzranitelnějších obyvatel města. Podle analýzy patřili k nejzranitelnější skupině senioři, kteří se báli vycházet z domovů, aby nebyli nakaženi. Dále byla provedena analýza rizik pomocí softwaru RISKAN. Analýza hodnotila hrozby působící na aktiva zainteresovaná do zásobování osob během karantény. Zde na potravinovou bezpečnost měly velký vliv ekonomické hrozby, které na ni velmi negativně působí i za normálních podmínek. Největší problém by však nastal při nakažení rozvážečů potravin. Při větším počtu nakažených by mohlo dojít ke zhroucení logistického systému a ohrožení všech aktiv této analýzy. V závěru práce bylo navrženo pět možností zajištění zásobování pro rodiny

v karanténě. V současné digitální společnosti bude nejpravděpodobnější využití online supermarketů. Hlavním přínosem praktické části bylo navržení možností zásobování pro osoby v karanténě.

Po zpracování analýz a navržení variant, jak zajistit zásobování pro rodiny v karanténě byl hlavní cíl v podstatě splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BARNARD, Alan John. *Family*. Online. In: Britannica. 16. 12. 2024. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/family-kinship>. [cit. 2024-12-27].

Bezpečnostní strategie České republiky 2023. Online. Praha: ©Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 2023. ISBN 978-80-7441-099-4 Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/5161086/Bezpecnostni_strategie_2023.pdf. [cit. 2024-10-06].

CADRIKOVÁ, Barbora. *Potravinové banky žádá o pomoc stále více Čechů. Zjistěte, co dělat, pokud jste také v nouzi*. Online. In: Kupi.cz. 10. 4. 2021. Dostupné z: <https://www.kupi.cz/magazin/clanek/13459-potravinove-banky-zada-o-pomoc-stale-vice-cechu-zjistete-co-delat-pokud-jste-take-v-nouzi#:~:text=Pokud%20pot%C5%99ebujete%20potravinovou%20pomoc%2C%20postupuj%20m%C5%AF%C5%BEete%20za%C5%BE%C3%A1dat%20o%20potravinovou%20pomoc>. [cit. 2025-04-12].

Co nakoupit na týden aneb jak v klidu zvládnout „zákaz vycházení“. Online. In: Kuchyně Lidlu. © 2021-2025. Dostupné z: <https://kuchynelidlu.cz/clanek/co-nakoupit-na-tyden-aneb-jak-v-klidu-zvladnout-zakaz-vychazeni->. [cit. 2025-03-24].

ČEJKA, Petr. *Potravinové právo a jeho zajímavosti*. Online. In: Právní prostor. 11. 9. 2014 Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/potravinove-pravo-a-jeho-zajimavosti>. [cit. 2024-10-01].

ČESKO. Nařízení vlády ze dne 22. listopadu 2000, k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462>. [cit. 2025-02-26]

ČESKO. Zákon č. 166 ze dne 13. července 1999, o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-166>. [cit. 2024-09-12].

ČESKO. Zákon č. 174 ze dne 13. dubna 2021, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-174>. [cit. 2024-03-08].

ČESKO. Zákon č. 239 ze dne 28. června 2000a, o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2024. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239?text=krizov%C3%A1%20situace>. [cit. 2024-11-10].

ČESKO. Zákon č. 240 ze dne 28. června 2000b, o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>. [cit. 2024-11-10].

ČESKO. Zákon č. 258 ze dne 14. srpna 2000c, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých zákonů. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>. [cit. 2024-03-16].

ČSÚ. ČSÚ zveřejnil souhrnná data o digitalizaci Česka a EU. Online. In: Český statistický úřad. 13. 3. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/csu-zverejnil-souhrnna-data-o-digitalizaci-ceska-a-eu>. [cit. 2025-03-18].

DIVIÁK, Tomáš, ŠLERKA, Josef, ŠMÍD, Martin a ZAJÍČEK, Milan. *Rok s pandemií covid-19: reflexe v poločase*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN: 978-80-246-5273-3.

DYMÁK, Vladimír. Potravinová bezpečnost a produkce potravin v České republice 2016. Online. *The Science for Population Protection*. 2017 Roč. 2017, č. 3. ISSN 1803-635X. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/36/298.pdf>. [cit. 2024-10-06].

Google maps. Online. ©2025. Dostupné z: https://www.google.com/maps/search/Vesel%C3%AD+nad+Moravou+potraviny/@48.951144,17.3818359,357m/data=!3m2!1e3!4b1?entry=tту&g_ep=EgoyMDI1MDIyNi4xIKXMDSoASAFQAw%3D%3D. [cit. 2025-02-15].

GROSMANOVÁ, Anna. *Jak nakrmit rodinu v době karantény? Poradíme s nákupem i vařením*. Online. In: iDNES.cz. 15. 3. 2020. Dostupné z: https://www.idnes.cz/recepty/nakupni-seznam-jidlo-nakup-potraviny-jidelnicek.A200315_120620_recepty_job. [cit. 2025-03-24].

HAYES Adam. *Ishikawa Diagram*. Online. In: Investopedia. 1. 1. 2023. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/i/ishikawa-diagram.asp>. [cit. 2025-03-20].

HAYES Adam. *Risk Analysis: Definition, Types, Limitations and Examples*. Online. In: Investopedia. 18. 3. 2025. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/r/risk-analysis.asp>. [cit. 2025-03-20].

HOLEC, Tomáš. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. 2021. ISBN 978-80-7616-100-9.

HRADIL, Jaroslav; MIKA, Otakar J.; MUSIL, Miroslav; SVOBODA, Bohuslav; RAK, Jakub et al.. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. 1. vydání. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. 2018. ISBN 978-80-7454-774-4.

HRUBAN, Robert. *Trat' Veselí nad Moravou – Nové Město nad Váhom (Čachtická dráha)*. Online. In: Moravské-Karpaty.cz. 16. 11. 2022. Dostupné z: <https://moravske-karpaty.cz/prumysl/stavby/zeleznici-trat-veseli-nad-moravou-nove-mesto-nad-vahom/>. [cit. 2024-12-28].

Informace ke koronaviru a nemoci covid-19. Online. In: Vláda České republiky. 18. 9. 2020. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/aktualni-informace-ke-koronaviru-2019-ncov-179250/#>. [cit. 2025-04-11].

Jak dlouho trvá karanténa a jak se liší od izolace. Online. In: Seznam Zprávy, a. s.. 27. 10. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/karantena-info-131501>. [cit. 2025-03-24].

KAMENÍKOVÁ, Miroslava. *Skončil nouzový stav, od 12. dubna 2021 se mění některá opatření*. Online. In: Dvůr Králové nad Labem. Dostupné z: <https://www.mudk.cz/cs/mesto/aktualne/mesto/skoncil-nouzovy-stav-od-12-dubna-2021-se-meni-nektera-opatreni.html>. [cit. 2025-04-13].

KARLÍK, Tomáš. *Koronavirová pandemie už nepředstavuje globální zdravotní stav nouze, oznámila WHO*. Online. In: ČT24. 5. 5. 2023. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/koronavirova-pandemie-uz-nepredstavuje-globalni-zdravotni-stav-nouze-oznamila-who-7075>. [cit. 2025-04-13].

KHS MSK. *Karanténa a jak se v ní chovat*. Online. In: Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje. ©2007-2024. Dostupné z: <https://www.khsova.cz/homepage/korona-virus-detail/12988>. [cit. 2024-11-28].

Košík.cz. Online. ©2015-2025. Dostupné z: <https://www.kosik.cz/>. [cit. 2025-02-15].

KRAVCHENKO, Aleksandr; GUZHVA, Evgeniya a KORNEKOVA, Svetlana et al. *Economic and social aspects of food security in the European Union*. Online. In: *The European Proceedings of Social & Behavioural Sciences*. 2019. ISBN 978-1-80296-075-4.

Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.15405/epsbs.2019.12.04.245>. [cit. 2024-10-06].

KŘIVÁNKOVÁ, Blanka a MILEROVÁ PRÁŠKOVÁ Dagmar. *POTRAVINOVÁ BEZPEČNOST v 21. století*. Online. IN: Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovi. 2012. Dostupné z: <https://player.slideplayer.cz/7/1896082/#>. [cit. 2025-04-09].

KUBAL, Michal a GIBIŠ, Vojtěch. *Pandemie*. První vydání. Zlín: Kniha Zlín, 2020. ISBN: 978-80-7662-047-6.

KURZYCZ. *Veselí nad Moravou, město v okrese Hodonín – Města a obce*. Online. ©2000 – 2024. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/veseli-nad-moravou/#udaje>. [cit. 2024-12-27].

LUKÁŠKOVÁ, Eva a PITROVÁ, Kateřina. *Economic and social aspects of food security*. Zlín: Tomas Bata University in Zlín, 2018. ISBN 978-80-7454-770-6.

LUKÁŠKOVÁ, Eva; BILÍKOVÁ, Jana; MÁLEK, Zdeněk a ŠEFČÍK, Vladimír. *Potravinová (ne)bezpečnost*. 1. vydání. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-7454-463-7.

MAREŠ, Michael. *Jste v karanténě? Kurýr vám nechá nákup u dveří. Rohlíku pod nápurem spadl web*. Online. In: Forbes. 10. 3. 2020. Dostupné z: https://forbes.cz/jste-v-karantene-kuryr-vam-necha-nakup-u-dveri-rohliku-pod-naporem-spadnul-web/?fbclid=IwY2xjawJLaiZleHRuA2FlbQIxMAABHefyAfqlud4n-A1CSNu1Ghs4Gt6aziZi3Q7iAfn3XRxNxqzUwcJPhd1hUA_aem_QSHpZK7l7TwcJ1LqFx9ntQ. [cit. 2025-03-18].

MCKEON, Nora. *Globální potravinová bezpečnost: Bilance čtyř let od vypuknutí „potravinové krize“*. Online. In: Glopolis. 11.2011. Dostupné z: <https://www.glopolis.org/site/assets/files/1223/globalni-potravinova-bezpecnost.pdf>. [cit. 2025-04-09].

MCLEOD, Saul. *Maslow's Hierarchy Of Needs*. Online. In: Simply Psychology. 24. 1. 2024. Dostupné z: <https://www.simplypsychology.org/maslow.html>. [cit. 2024-10-06].

MERTOVÁ, Markéta a SLANÁ REISSMANNOVÁ, Jitka. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: metodický materiál pro učitele ZŠ*. Praha: Ministerstvo vnitra. 2021. ISBN 978-80-7616-091-0.

Mikroregion Ostrožsko – Veselsko. *O městě Veselí nad Moravou*. Online. In: © Mikroregion Ostrožsko-Veselsko 2024. ©2024. Dostupné z: <https://www.ostrozsko->

veselsko.cz/clenske-obce/veseli-nad-moravou/o-obci-veseli-nad-moravou/. [cit. 2024-12-27].

Ministerstvo vnitra České Republiky. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. Praha. Online. 2016. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>. [cit. 2024-10-30].

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Online. ©2025. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/>. [cit. 2025-04-12].

NOVÁK Filip. *Ishikawa diagram rybí kosti – 8M*. Online. In: Zeptej se Filipa. © 2016–2025. Dostupné z: <https://zsf.cz/slovník/ishikawa-diagram>. [cit. 2025-03-20].

OSTROM, Lee T. a WILHELMSSEN, Cheryl A.. Risk assessment: tools, techniques, and their applications. Second edition. Hoboken: NJ: Wiley, 2019. ISBN: 978-1-119-48346-5.

POTRAVINOVÉ BANKY. Online. ©2025. Dostupné z: <https://www.potravinovebanky.cz/>. [cit. 2025-04-13].

RICHTER, Rostislav. *Slovník pojmů krizového řízení*. Online. Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2018. ISBN 978-80-87544-91-4. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/slovník-pojmu-krizoveho-rizeni-2018-pdf.aspx>. [cit. 2024-11-04].

Rohlik.cz. Online. ©2025. Dostupné z: <https://www.rohlik.cz/>. [cit. 2025-02-15].

SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. Praha: Educopress. Vysoká škola finanční a správní. 2019. ISBN 978-8074-08-192-7.

SAMUELY, Lenka. *Potraviny, které vydrží věčně. Tyto můžete nakoupit do zásoby a nezkazí se*. Online. In: receptář.cz. 6. 5. 2021. Dostupné z: <https://www.ireceptar.cz/vareni-a-recepty/potraviny-s-dlouhou-zivotnosti-30000506.html>. [cit. 2025-03-24].

SHAW, John. *World food security: a history since 1945*. New York: Palgrave Macmillan, 2007. ISBN 978-0-230-55355.

STÁREK, Jiří. *COVID-19*. Online. In: Krajská hygienická stanice Středočeského kraje. 20. 2. 2025. Dostupné z: <https://khsstc.cz/covid->

19/#:~:text=Inkuba%C4%8Dn%C3%AD%20doba%3A,inkuba%C4%8Dn%C3%AD%20dobou%20a%C5%BE%2014%20dn%C3%AD. [cit. 2025-04-11].

Světový den potravinové bezpečnosti. Online. In: ADRA. 2020. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/aktualita/svetovy-den-potravinove-bezpecnosti/>. [cit. 2024-10-01].

ŠTOKRÁN, Martin. *Od prvních nakažených k více než 20 000 mrtvých. Český rok s koronavirem den po dni*. Online. In: rozhlas. 1. 3. 2021. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-covid-cesko-ockovani-testovani-vakciny-epidemie-andrej-babis-jan_2103010705_ace. [cit. 2025-04-11].

ŠVÁCHOVÁ, Markéta. *Potravinová bezpečnost státu z pohledu Evropské unie*. Online. Ochrana & Bezpečnost. 2018. Roč. VII., č. 3 (podzim). ISSN 1805-5656. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2018_C/2018_OaB_C_02_svachova.pdf. [cit. 2024-10-01].

T-SOFT. Online. ©2017. Dostupné z: <https://www.tsoft.cz/>. [cit. 2025-03-20].

TURISTICKÉ CENTRUM VESELSKA. Online. ©2024. Dostupné z: <http://www.tic-veseli.cz/cz/>. [cit. 2024-12-28].

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Online. ©2025. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/>. [cit. 2025-04-11].

WEBHOUSE, s.r.o.. *Veselí nad Moravou*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.veseli-nad-moravou.cz/>. [cit. 2024-12-27].

Zákony a „normy“ pro potraviny. Online. In: SZIP. Státní zemědělská a potravinářská inspekce. 28. 6. 2022 Dostupné z: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/zakony-a-normy-pro-potraviny.aspx>. [cit. 2024-10-27].

ZELMAN Kathleen M. a BREVERMAN Jody. *How Many Calories Should You Eat?*. Online. In: WebMD. 12. 12. 2024. Dostupné z: https://www.webmd.com/diet/calories-chart?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-03-24].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Potravinová bezpečnost v systému bezpečnosti státu.	19
Obrázek 2 – Rozdělení krizových stavů v České republice.....	24
Obrázek 3 – Mapa obchodů ve Veselí nad Moravou.....	38
Obrázek 4 – Ishikawa diagram zásobování.	40

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Složení bezpečnostní rady ORP Veselí nad Moravou.	35
Tabulka 2 – Hodnoty pro aktiva.	43
Tabulka 3 – Hodnoty pro hrozby.	44
Tabulka 4 – Hodnoty pro zranitelnost aktiva.	44
Tabulka 5 – Tabulka aktiv.	45
Tabulka 6 – Tabulka hrozeb.	45
Tabulka 7 – Přehled hodnocení zranitelnosti.	46
Tabulka 8 – Výsledná rizika.	47

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BS Bezpečnostní strategie

ČR České republika

EU Evropská unie

FAO Organizace pro výživu a zemědělství

HZS Hasičský záchranný sbor

JmK Jihomoravský kraj

KS Krizová situace

Mjr Major

MU Mimořádná událost

Npor Nadporučík

OSN Organizace spojených národů

SD Spotřební družstvo

WHO Světová zdravotnická organizace

